10 ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΩΝ 40 ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΟ ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ 45

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας εἰς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ὑμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐσωτερικοῦ		Ἐξωτερικοῦ	
Ἐτησία	δρ. 15.—	Ἐτησία . .	δρ. 20.—
Ἑξάμηνος . . .	» 8,50	Ἑξάμηνος	» 10,50
Τρίμηνος . . .	» 4,50	Τρίμηνος	» 6,50

ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐτησία, δολλάρια 4

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

Ἐσωτερικ. λεπ. 40 Ἐξωτερ. λεπ. 45

Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν ἑκάστου λεπ. 40

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀρ. 38 παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'. — Τόμος 28ος | Ἐν Ἀθήναις, 27 Φεβρουαρίου 1921 | Ἔτος 48ον. — Ἀριθ. 13

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ

[ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'. (Συνέχεια)

Εἶχε μεταφερθῆ στὸ Μπρὼ-Σαὶντ-Κοτιέρ, τρία χιλιόμετρα ἀπὸ τὴ Σαὶντ-Μενεχοὺλδ καὶ τέσσερα ἀπὸ τὸ Βαλμύ.

Ὄχι ὅμως καὶ χωρὶς δυσκολίες, γιατὶ κατὰ τὴν ὑποχώρησή του, ὁ στρατὸς τοῦ Δυμουριὲ κυριεύθηκε ἄξαφνα ἀπὸ πανικὸ στὸ Μονσαντέν· κι' ὁ Γιάννης, ποὺ ἀκολουθοῦσε τὸ ἐπιτελεῖο τοῦ ἀρχιστρατήγου σ' ἕν' ἁμάξι σκευαγωγό, ἔμαθε μὲ τρόμο καὶ μὲ λύπη, πὼς αἰτία ἦταν ὁ στρατὸς τοῦ Σαζό.

Ναί, ὁ στρατὸς αὐτός, ποὺ εἶχε πολεμήσει τόσο γενναῖα στὸ Κρουᾶ-ὦ-Μπουᾶ, σκορπίσθηκε ὕστερα μπροστὰ σὲ χίλιους πεντακόσιους Πρώσσους οὐσσάρους!

Στὶς ἕξη τὸ βράδυ, ὁ Γιάννης, ποὺ ἀνάμεσα στοὺς ἐθελοντὲς ποὺ ἔφθαναν ὁλοένα στὸ στρατόπεδο τοῦ Μπρώ, ἐγνώρισε καὶ μερικοὺς ἀπὸ τὸ τάγμα τοῦ Ντυβάλ, ἄρχισε νὰ ψάχνη γιὰ τὸ Ἔννατο. Δὲν μπόρεσε ὅμως, ἐκεῖνο τὸ βράδυ, νὰ ἀνακαλύψη τοὺς τυμπανιστὲς τοῦ Μπὲλ-Ρόζ. Ὅλα ἦταν ἄνω-κάτω. Πυροβολητές, στρατιῶτες τοῦ πεζικοῦ, ἱππεῖς, ὅλοι μιὰ σαλάτα. Καὶ τὸ χειρότερο, πρὸς τὸ βράδυ, γεννήθηκε καινούργιος πανικός. Οἱ πυροβολητὲς ἔζεψαν καί, χωρὶς καμμιὰ διαταγή, ἔφυγαν στὰ τέσσερα, γιὰ νὰ βροῦν, καθὼς ἔλεγαν, καλύτερη θέση.

Ἡ ἀταξία ἔγεινε τότε φρικτὴ κι' ὁ Γιάννης εἶδε τὸν στρατηγὸ Δυμουριέ, ποὺ εἰκοσιτέσσερες ὧρες δὲν εἶχε καταιδῆ ἀπ' τἄλογό του, νὰ κυνηγᾷ μὲ τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ ἐπιτελείου του τοὺς φυγάδες καὶ νὰ τοὺς κτυπᾷ διπλαρωτὲς μὲ τὸ σπαθί του, γιὰ νὰ τοὺς ἀναγκάση νὰ σταθοῦν.

Ἡ ἐνθύμηση τοῦ θλιβεροῦ αὐτοῦ θεάματος δὲν θὰ σβυνόταν ποτὲ ἀπὸ τὸ νοῦ τοῦ Γιάννη!

Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς αὐτοσχέδιους ἐκείνους στρατιῶτες εἶχαν φθάσει σὲ τέτοιο βαθμὸ παραφροσύνης, ὥστε στὸν ἴδιο τὸν Δυμουριέ, ποὺ δὲν τὸν ἐγνώριζαν, ἔλεγαν πὼς ὁ Δυμουριὲ εἶχε λιποτακτήσει, γιὰ νὰ ἑνωθῆ μὲ τὸν Λαφαγιέτ!

Ὅλ' αὐτά, παιδιά μου, εἶναι ἡ πιστὴ ἱστορία τῶν μαύρων ἡμερῶν ποὺ εἶδε ἡ Γαλλία, ὥς τὴν παραμονὴ τῆς νίκης ποὺ ἔμελλε νὰ τὴ σώση. Καὶ μὰ τὴν ἀλήθεια θἄταν ἀδύνατο νὰ μαντεύση κανείς, πὼς ἀπὸ τὸ πανικόβλητο, τὸ ἀποσυνθεμένο ἐκεῖνο στράτευμα, θἄβγαιναν οἱ λαμπρὲς φάλαγγες, ποὺ ὕστερ' ἀπὸ τέσσερες ἡμέρες θὰ ἐθριάμβευαν στὸ Βαλμύ.

Ἀλλὰ τὶς τέσσερες αὐτὲς ἡμέρες, ὁ Δυμουριὲ ἔκαμε ὅ,τι μπόρεσε γιὰ ν' ἀνασυντάξη τὸ στράτό του, γιὰ νὰ ξυπνίση τὴ φιλοτιμία του, νὰ τὸν κάμη νὰ ντραπῆ γιὰ τὴ δειλία του, νὰ τοῦ ἐμπνεύση τὸ αἴσθημα τῆς τιμῆς.

Θὰ φανῆ ἴσως παράξενο, πὼς ὕστερα ἀπὸ τὴ φυγὴ ἐκείνη, ποὺ ἔβαλε σὲ κίνδυνο τὴ σωτηρία τῆς πατρίδας, ὁ ἀρχιστράτηγος δὲν θέλησε νὰ τιμωρήση μὲ θάνατο κανένα!

Σ' ἄλλους καιρούς, συντάγματα ποὺ ἔδειξαν τέτοια δειλία, θὰ ποδεκατίζόνταν. Ἀπὸ κάθε δέκα δηλαδὴ ἄντρες, θὰ διάλεγαν ἕνα μὲ κλῆρο καὶ θὰ τὸν τουφέκιζαν. Αὐτὸ σημαίνει στὸ στρατὸ ἡ τρομερὴ λέξη ἀποδεκατίζω.

Τὴν ἄλλη μέρα ἀπὸ τὸν πανικό, ἔπιασαν πολλοὺς φυγάδες στὸ δρόμο τοῦ Σαλόν. Ὅλους αὐτοὺς ὁ Δυμουριὲ μποροῦσε νὰ τοὺς τουφεκίση. Ἀλλ' ἀρκέσθηκε νὰ τοὺς ξυρίση τὰ μαλλιά, τὰ γένεια, τὰ μουστάκια, τὰ φρύδια, νὰ τοὺς βγάλη τὴ στολὴ ποὺ ἦταν ἀνάξιοι νὰ φοροῦν, καὶ νὰ τοὺς διώξη ἀπὸ τὸ στρατὸ σὰ δειλούς.

Μὲ φρίκη, ὁ Γιάννης Καρδινιὰκ παρακολούθησε κι' αὐτὸ τὸ θέαμα τοῦ ντροπιασμένου διωξίματος. Κι' ὅταν γύρισε, εἶδε μπροστά του τὸν συνταγματάρχη Βερναρδιέ.

«Ὁ Δυμουριὲ ξεπρόβαλε μὲ καλπασμό...»

— Δός μου τὸ χέρι σου, παιδί μου! μοῦ εἶπε μὲ συγκινημένη φωνὴ αὐτός. Ἐσὺ τουλάχιστο ἔκαμες τὸ χρέος σου. Ὁ στρατηγός μοῦ μίλησε πρὸ ὀλίγου γιὰ σένα κι' αὐτὸ μάνακούσθισε ἀπὸ τὰ αἴσχη ποὺ εἶδα. Μπράβο! Πήγαινε τώρα νὰ ἰδῇς τὴν Κατερίνα, ποὺ ἀνησυχεῖ πολύ. Βρίσκεται κεῖπέρα, κοντὰ στὸ χωριὸ Μπρώ. Θὰ σοῦ δώσῃ νὰ φορέσῃς καὶ τὴ στολή σου ποὺ τῆς τὴν ἔδωσα, κι' αὔριο βράδυ νὰ ἔλθῃς νὰ φᾶμε μαζὶ στὴ σκηνή μου.

Ὁ Γιάννης κοκκίνισε ὡς τὶς ρίζες τῶν μαλλιῶν.

Αὐτός, ὁ μικρὸς τυμπανιστής, θὰ καθόταν στὸ τραπέζι τοῦ συνταγματάρχη ;... Τί χαρά!

Κι' ἔτρεξε γρήγορα στὴν καντίνα, ὅπου τὸν ἅρπαξε ὁ γίγαντας Μάρκελλος καὶ τὸν σήκωσε ψηλά. Ὤ, μὲ πίση συγκίνηση φίλησε ἐκείνη ποὺ τὴ θεωροῦσε πιὰ σὰ μητέρα του, καὶ τὴ Λιζούλια, καὶ ὅλους!

— Νὰ ἡ στολή σου, Γιάννη! τοῦ φώναξε χαρούμενη ἡ μικρή.

Πρέπει νὰ ξέρῃ κανεὶς τὸ γόητρο τῆς στολῆς στὸ στρατό, γιὰ νὰ καταλάβῃ μὲ πόση εὐχαρίστηση ὁ μικρὸς τυμπανιστὴς ξαναφόρεσε τὴ στολὴ τοῦ γρεναδιέρου καὶ προπάντων τὸ περίφημο τρικαντό...

Ὁ ἀρχιτυμπανιστὴς τότε τοῦ εἶπε:

— Ἔννοια σου σύ, καὶ τὸ μέλλον σου εἶν' ἐξασφαλισμένο! Ἐγὼ στὸ λέω, ὁ Μπὲλ-Ρόζ. Ἀφοῦ σὲ πρόσεξε ὁ πολίτης ἀρχιστράτηγος, τελείωσε! Ἔχει καλὴ μνήμη αὐτὸς καὶ πολὺ γρήγορα θὰ ἰδῇ πῶς κάνεις γιὰ κάτι καλύτερο παρὰ νὰ χτυπᾷς τὸ ταμπούρλο!

— Ὤ, παππού, μὴν τὸ λές! φώναξε ἡ μικρὴ Λίζα. Γιατὶ τότε ὁ Γιάννης θὰ ἐφευγε!...

— Ἀ, ὄχι ἀμέσως, ἀποκρίθηκε ὁ Μπὲλ-Ρόζ. Πρέπει πρῶτα νὰ ἀρχίσῃ νὰ βγάζῃ τρίχες στὰ μάγουλα... Ἀπὸ τὰ 18, ἡ Ἐθνοσυνέλευσή κατέβασε τὴν ἡλικία τῶν στρατευσίμων στὰ 16. Ὥστε μόνο σὰ φτάσῃ τὰ 16, ὁ Γιάννης μπορεῖ νὰ γίνῃ δεκανέας!

— Μὰ γιατὶ νὰ μὴ μείνῃ καλύτερα μαζί μας τυμπανιστής; εἶπε ἡ Κατερίνα στὸν πατέρα της, ὕστερα ποὺ ἔμειναν οἱ δυό τους. Μὴν τοῦ βάζῃς φιλόδοξες ἰδέες. Ἄρχισα νὰ τὸν ἀγαπῶ σὰν παιδί μου. Εἶναι τόσο καλός! ἔχει τόσα προτερήματα!

— Μά, καϊμένη μου Κατερίνα, ἴσαΐσα γιὰ τὰ προτερήματά του δὲν μπορεῖ νὰ μείνῃ ταμπουρλιέρης 'ς ὅλη του τὴ ζωή! Τὸν εἶδες πῶς διαβάζει ὅ,τι χαρτὶ πέσῃ στὰ χέρια του;... Αὐτὸ τὸ παιδὶ θὰ μᾶς τιμήσῃ μιὰ μέρα κι' ἀντὶ νὰ τὸν τραβοῦμε κοντά μας, πρέπει νὰ τὸν σπρώχνουμε.

— Μπορεῖ νἄχῃς δίκηο, εἶπε ἡ Κατερίνα περίλυπη· μὰ θὰ μοῦ κοστίσῃ πολὺ ὁ χωρισμός του. Τὸ καλὸ εἶναι ποὺ ἔχουμε καιρὸ νὰ τὸ σκεφθοῦμε, γιατὶ στὶς 3 τοῦ Γεννάρη θὰ κλείσῃ τὰ δεκατρία. Θὰ τὸν ἔχουμε λοιπὸν κοντά μας ἀκόμη τρία χρόνια. Ἔ, ὕστερα, ὅ,τι θέλῃ ὁ Θεός!

— Καὶ ζήτω τὸ Ἔθνος! ἐφώναξε ὁ Μπὲλ-Ρόζ· γιατὶ δὲν ἄφινε ποτὲ εὐκαιρία χωρὶς νὰ βγάλῃ τὴν πατριωτικὴ αὐτὴ ἀναφώνηση, ποὺ εἶχε γίνει τὸ σύνθημα ὅλης τῆς Γαλλίας.

*

Στὶς 19 τοῦ Σεπτέμβρη, τὸ πρωί, κρυγὲς χαρᾶς καὶ χειροκροτήματα ἀντήχησαν 'ς ὅλο τὸ στρατόπεδο.

Εἶχε φθάσει ὁ στρατὸς τοῦ Κελλερμάνν.

Τὴν ἴδια σχεδὸν στιγμὴ ἔφθαναν στὸ στρατόπεδο κι' οἱ δέκα χιλιάδες ποὺ ἔφερε ἀπὸ τὴ Φλάνδρα ὁ στρατηγὸς Μπερνουβίλλ, κι' ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν στρατιωτῶν κορυφώθηκε. Τὸ ἴδιο βράδυ, ἀποσπάσματα τῶν συνταγμάτων ἀδελφωνόνταν κάτω ἀπ' τὴ ραγδαία βροχή, ποὺ δὲν εἶχε πάψει δεκαπέντε ἡμέρες.

Ὁ Γιάννης Καρδινιάκ, μὲ τὴ στολή του φρεσκαρισμένη καὶ τὴν περούκα του καλοχτενισμένη, ἐγευμάτισε κεῖνο τὸ βράδυ στὴ σκηνὴ τοῦ Βερναρδιέ. Ἀπὸ τὴ μεγάλη του συγκίνηση, ἔφαγε λίγο, ἤπιε ἀκόμα λιγότερο καὶ δὲ μίλησε, παρὰ γιὰ νἀποκριθῇ στὶς ἐρωτήσεις ποὺ τοῦ ἔκαμαν. Ἔτσι, ἀφοῦ τὶς προηγούμενες ἡμέρες ἔδειξε τἄλλα του προτερήματα,— τὴν ἐξυπνάδα του, τὴ φιλοτιμία του, τὸν καλό του χαρακτῆρα,— ἀπόψε ἔδειξε πὼς εἶχε καὶ καλὴ ἀνατροφή.

Κοιμήθηκε εὐτυχισμένος, μὲ τὸ κεφάλι γεμᾶτο ὄνειρα. Τὸ πρωί, τὸν ξύπνισε τὸ κανόνι τῆς μάχης τοῦ Βαλμύ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Ἡ πρώτη μεγάλη μάχη ποὺ εἶδε ὁ Γιάννης.

Ὅταν ἀκοῦτε τὴ λέξη «μαχη», βλέπετε βέβαια μπροστά σας συγκρούσεις γιγάντιες, ἀνθρώπινα κύματα ποὺ πέφτουν τὸ ἕν' ἀπάνω στἄλλο, ἐφόδους ἡρωϊκές, μὲ τὶς σημαῖες μπροστά, μὲ τοὺς ἀρχηγοὺς καὶ μὲ τὶς μουσικές. Φαντάζεσθε ἀκόμα κανόνια, ἄλογα, γυμνὰς λόγχες, καὶ βλέπετε τοὺς νικημένους νὰ φεύγουν ἀπ' ὅλες τὶς μεριές, κυνηγούμενοι ἀπὸ τοὺς νικητὲς μὲ τὰ σπαθιὰ ψηλά.

Ἔ, ἀπάνω-κάτω, ἔτσι εἶναι ὅλες οἱ μάχες. Πρέπει ὅμως νὰ σᾶς πῶ ἀμέσως, πὼς στὴ μάχη τοῦ Βαλμὺ δὲν θὰ βλέπατε τίποτ' ἀπ' αὐτά.

Οὔτε ἔφοδο, οὔτε σύγκρουση, οὔτε ἐπέλαση ἱππικοῦ. Κι' οὔτε ὑποχώρηση, οὔτε κυνηγητό, ἀφοῦ οἱ δυὸ ἀντίπαλοι δὲν κουνήθηκαν ἀπὸ τὶς θέσεις τους παρὰ ὕστερ' ἀπὸ τὴ μάχη.

Ἔγεινε μόνο ἕνα κανονίδι, ἕνα τρομερὸ κανονίδι, τέτοιο ποὺ ὡς τότε δὲν εἶχε ξαναγίνει ποτέ!

Φανταστῆτε ὅτι ἔπεσαν 20.000 κανονιές, χωρὶς νὰ συγκρουσθοῦν οἱ δυὸ στρατοί.

Κι' ἐνίκησε ὁ γαλλικός, μόνο καὶ μόνο γιατὶ μπόρεσε νἀνθέξῃ, 'νὰ μείνῃ ἄφοβος κι' ἀκλόνητος στὴ θέσι του. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ σταματήσῃ ἡ εἰσβολή. Ὕστερ' ἀπ' αὐτὴ τὴ δοκιμασία, ὁ Μπρούνσβικ δὲν ἐτόλμησε νὰ προσβάλῃ τὸν Κελλερμάνν. Δὲν εἶχε πιὰ νὰ κάμῃ ἄλλο, παρὰ νὰ φύγῃ. Καὶ τὸ ἔκαμε.

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, κάθε Γάλλος στρατιώτης θεωροῦσε τὸν ἑαυτό του ἀνίκητο. Ὁ Γκαῖτε, ὁ μεγαλύτερος ποιητὴς τῆς Γερμανίας, διηγεῖται πὼς εὐθὺς ἀπὸ τὴν ἐπαύριο τῆς μάχης, οἱ Πρῶσσοι παρατήρησαν μεγάλη μεταβολὴ στὴ στάση καὶ τὴ γλῶσσα τῶν Γάλλων σκοπῶν.

«Ὅσο δειλὲς ἦταν πρῶτα οἱ προφυλακές τους, λέει, τόσο περήφανες ἔγειναν. Μᾶς ἔδειχναν ἄκρα περιφρόνηση».

Ἀπὸ τὶς ὀκτώ, τὸ κανονίδι εἶχε ἀρχίσει. Ἦταν μεσημέρι καί, ἀπὸ τὶς θέσεις τους στὸ Ντομμαρτέν, τὰ στρατεύματα τοῦ Δυμουριέ, ἄχρηστα γιὰ τὴν ὥρα, κοίταζαν μὲ ζήλεια τὰ τάγματα τοῦ Κελλερμάνν, ἀραδιασμένα δεξιὰ κι' ἀριστερὰ στὸ μύλο τοῦ Βαλμύ.

(Ἕπεται συνέχεια) **ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ**

[Κατὰ τὸ Γαλλικὸ τοῦ λοχαγοῦ Daurit]

ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ

Φιλελεύθερος εἶναι βέβαια ἐκεῖνος ὁποῦ αὐθορμήτως ζητεῖ νὰ δώσῃ ἐλευθερίες. Ἐκεῖνος ὁποῦ ζητεῖ νὰ λάβῃ ἐλευθερίες, μπορεῖ νὰ εἶναι ἀλλὰ μπορεῖ καὶ νὰ μὴν εἶναι φιλελεύθερος.

*

Ἡ πολιτικὴ τῶν μεγάλων πολιτικῶν τοῦ κόσμου, εἶναι ἀκόμα στὴν ἀγρία της κατάσταση. Ἐπειδὴ συνίσταται εἰς τὸ πῶς, ζημιώνοντες τἄλλα ἔθνη, νὰ ὠφελοῦν τὸ δικό τους. Σώα πολιτικὴ μιὰ μέρα θὰ εἶναι, τὸ νὰ ζητῇ κάθε ἔθνος τὸ συμφέρον του εἰς τὸ παγκόσμιο συμφέρον.

*

Εἰς τὰ Δικαστήρια, ὁποιος γνωρίζει πὼς ἔχει δίκηο, φοβᾶται· ὁποιος γνωρίζει πὼς ἔχει ἄδικο, ἐλπίζει.

*

Ὁποιος γνωρίζει πὼς ἔχει δίκηο, ἔχει κρυφὴ δύναμη. Ἐκεῖνο ποὺ τότε τοῦ χρειάζεται, εἶναι τὸ θάρρος. Ἡ τόλμη ὑπὲρ τοῦ Δικαίου καὶ τῆς Ἀληθείας δὲν εἶναι κυθάδεια.

*

Χαιρετῶ πρῶτος τοὺς ἀνώτερούς μου, ἐπειδὴ τὸ θεωρῶ χρέος μου. Χαιρετῶ πρῶτος τοὺς κατώτερούς μου, ἐπιθυμῶντας νὰ τοὺς δείξω εὐπροσηγορία καὶ καλωσύνη. Χαιρετῶ πρῶτος τοὺς ὁμοίους μου, ἐπειδὴ θεωρῶ τὸν χαιρετισμὸν εὐγένεια καὶ φιλοτιμοῦμαι νὰ εἶμαι εὐγενικώτερός τους.

*

Δουλεύουνε γιὰ σὲ οἱ ἐχθροί σου, ὅταν σὲ κατατρέχουν ἀδίκως. Ὁ σπόρος τῆς ἀδικίας καταδρομῆς γεννᾷ πίκρες· ἀλλὰ οἱ

κορποὶ τῶν πικριῶν ἐκείνων εἶναι γλυκύτατοι.

*

Τὸ νὰ ἔχῃ κανεὶς φίλους ὅλους, εἶναι τὸ σύνηθες. Τὸ νὰ ἔχῃ ἐχθροὺς ὅλους, βγαίνει ἀπὸ τὸ σύνηθες. Τὸ νὰ ἔχῃ ἀληθινοὺς ἐπιστήθιους φίλους, τοῦτο εἶναι σπάνιο καὶ πολύτιμο Θεοῦ δῶρο.

*

Γιὰ νὰ εἶναι σωστὲς οἱ ἰδέες μας φτάνει μόνο νὰ πηγαίνουνε στὸ σκοπό. Γιὰ νὰ εἶναι δίκαιες, πρέπει νὰ τὶς ἐγκρίνῃ ἡ συνείδηση.

*

Ἐκεῖνος ὁποῦ δὲν θυσιάζει τὴν ὑπόληψή του στὴ συνείδησή του, δὲν μπορεῖ νὰ πωθῇ τίμιος ἄνθρωπος. Ἡ ὑπόληψη, ὅταν εἶναι προσπαθημένη, εἶναι ἀξιοκαταφρόνητη. Ἡ ὑπόληψη πρέπει νὰ ἔρχεται μόνη της καὶ ἀγύρευτη· καὶ πρέπει νὰ εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀξίας, ὄχι ὁ σκοπὸς τοῦ ἀνθρώπου. Ἕνας ποὺ κάνει σκοπὸ τὴν ὑπόληψή του, εἶναι ἐπικίνδυνος ἄνθρωπος. Αὐτός, στὴν περίστασι, δὲν εἶναι καλὸς συγγενής, οὔτε καλὸς φίλος, οὔτε καλὸς πολίτης, οὔτε καλὸς ἄνθρωπος. Ἐξεναντίας, ἐκεῖνος ὁποῦ κάνει τὰ χρέη του, χωρὶς νὰ τὸν μέλῃ γιὰ ὑπόληψη, ἐκεῖνος ἀξίζει τὴν ὑπόληψή μας. Ἡ ὑπόληψη ποὺ ὁ κόσμος ὁλόκληρος ἤθελε μᾶς ἔχει ἀδίκως, δὲν ἀξίζει τὴν ὑπόληψη ποὺ ἐμεῖς μόνοι ἤθελ' ἔχουμε τοῦ ἑαυτοῦ μας δικαίως.

*

Ἡ Ἀλήθεια εἶναι μιὰ οὐράνια ἀχτίνα, ποὺ ὅσο κι' ἂν τὴ σκεπάζῃ ὁ κόσμος, ἐκείνη μένει ἀπάνου ἀπὸ τὰ σκεπάσματα.

*

Ἡ Ἀλήθεια εἶναι ἕνας ἠθικὸς καθρέφτης, εἰς τὸν ὁποῖον οἱ ἠθικῶς ἄσχημοι δὲν ἐπιθυμοῦνε νὰ κοιτάζουνται.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΣ

ΟΙ ΔΩΔΕΚΑ ΜΗΝΕΣ

(Παραμύθι)

Ἀρχὴ τοῦ παραμυθιοῦ καλησπέρα σας. Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρό, ἤτανε μιὰ φτωχὴ γριὰ κι' ἐκρύωνε, γιατ' ἤτανε χειμῶνας. Πῆγε τὸ λοιπὸν στὸ δάσος γιὰ νὰ μαζέψῃ λίγα ξυλαράκια, νἀνάψῃ φωτιὰ καὶ νὰ ζεσταθῇ.

Κεῖ ποὺ μάζευε τὰ ξύλα, ἄρχισε νὰ βρέχῃ. Ἡ γριὰ κοίταξε ἀπὸ δῶ, ἀπὸ 'κεῖ κι' εἶδε ἕνα σπίτι. Πῆγε λοιπὸν καὶ χτύπησε τὴν πόρτα. Τῆς ἄνοιξαν καὶ μπῆκε μέσα. Σ' αὐτὸ τὸ σπίτι καθόντανε δώδεκα παλληκάρια, δώδεκα ἀδέλφια. Αὐτά, μόλις εἶδαν τὴ γριά, τὴν καλοσώρισαν πρόθυμα καὶ τὴ ρώτησαν:

— Πῶς ἀπὸ 'δῶ, κυρὰ μάννα, μὲ τέτοιον ἐλεεινὸ καιρό;

— Ἔ, παιδιά μου! εἶμαι μιὰ φτωχὴ γυναίκα καὶ βγῆκα νὰ μαλέψω δυὸ-τρία ξυλαράκια, γιὰ νὰ ζεστάνω λίγο τὴν καλύβα μου καὶ νὰ μὴν τουρτουρίζω τὴ νύχτα.

— Τί κακὸς ὡστόσο, κυρὰ-μάννα, κι' αὐτὸς ὁ κὺρ Γεννάρης μὲ τὶς παγωνιές του, εἶπε τότε τὸ ἕνα παλληκάρι. Μοῦ φαίνεται πὼς ὅλοι οἱ φτωχοὶ σὰν καὶ τοῦ λόγου σου, θὰ τὸν καταριῶνται. Ἀλήθεια;

— Θεὸς φυλάξοι, παιδάκια μου!... Κακὸς ὁ κὺρ-Γεννάρης; μπᾶ-μπᾶ! Ὁ Γεννάρης ποὺ βαφτίστηκε ὁ Χριστός μας κι' ἁγιάσαν τὰ νερά; ποὺ μᾶς φέρνει τὸν ἅγιο Βασίλη καὶ τὸν καινούργιο χρόνο; Κι' ἔπειτα, γιόκα μου, γιὰ συλλογίσου πὼς ἂν δὲν ἤτανε ὁ Γεννάρης μὲ τὰ κρύα, τὰ χιόνια καὶ τὶς βροχές του, δὲν θἄταν κι' ὁ Μάης μὲ τὰ λουλούδια του... Μπᾶ, παιδάκι μου, καλὸς εἶν' ὁ Γεννάρης, καλὸς κι' εὐλογημένος!

— Ἀμ' ὁ Κουτσοφλέβαρος, κυρὰ μάννα; ρώτησε τὸ δεύτερο παλληκάρι.

— Κι' αὐτός, παιδιά μου, κι' αὐτός! Ὅλοι οἱ μῆνες καλοὶ κι' εὐλογημένοι εἶναι· γιατὶ ὅλους γιὰ καλὸ τοὺς ἔκαμε ὁ Παντοδύναμος, δοξασμένη ἡ χάρη του!

Κι' ἡ καλὴ γριοῦλα σταυροκοπήθηκε μ' εὐλάβεια.

Σὲ λίγο τὰ παλληκάρια τὴ ρώτησαν;

— Ἔχεις κανένα σακκουλάκι, κυρὰ μάννα;

— Νά, παιδιά μου, τοῦτο-δῶ πῆρα κι' ἐγὼ ἀπὸ τὸ φτωχικό μου, γιὰ νὰ βάλω τὰ ξύλα. Μὰ τί τὸ θέλετε;

— Γιὰ νὰ σοῦ βάλουμε μεῖς μερικὰ ξύλα, νὰ μὴν παραδέρνῃς στὸ δάσος μὲ τέτοιον καιρό.

Ἔδωσε ἡ γριὰ τὸ σακκοῦλι της καὶ τὰ παλληκάρια, χωρὶς νὰ τῆς ποῦνε τίποτα, τὸ γέμισαν, ἀντὶς γιὰ ξύλα, λίρες.

Γύρισε ἡ γριὰ στὴν καλύβα της, ἄνοιξε τὸ σακκοῦλι, εἶδε τὸ θησαυρὸ κι' ἐθαύμασε. Ἀπὸ τότες πιὰ δὲν ὑπόφερε οὔτε ἀπὸ κρύο, οὔτε ἀπὸ τίποτα, γιατὶ μποροῦσε ν' ἀγοράζῃ καὶ ξύλα κι' ἄφθονο φαΐ κι' ἀπ' ὅλα.

*

Μιὰ γειτόνισσα ὅμως, γριὰ κι' αὐτή, μὰ κακὴ γριά, στρίγγλα, ἀπόρησε πῶς πλούτησε ἔτσι ἄξαφνα ἡ γειτόνισσά της καὶ τὴ ρώτησε ἀπὸ ποῦ τῆς ἦρθε αὐτὸς ὁ πλοῦτος. Ἡ καλὴ γυναίκα τότε τῆς εἶπε σύντομα πὼς 'ς ἕνα σπίτι, ἔξω ἀπὸ τὸ δάσος, ποὺ τρύπωσε γιὰ νὰ φυλαχθῇ ἀπὸ τὴ βροχή, βρῆκε δώδεκα καλὰ παλληκάρια, ποὺ τῆς γέμισαν τὸ σακκοῦλι της λίρες. Ἡ ἄλλη, καθὼς ἄκουσε ἔτσι, ζήλεψε κι' ἀμέσως, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρό, παίρνει ἕνα σακκοῦλι καὶ πάει 'ς τὸ σπίτι ποὺ καθόντανε τὰ δώδεκ' ἀδέλφια. Χτυπᾷ, τῆς ἀνοίγουν, μπαίνει.

— Πῶς ἀπὸ δῶ, κυρά; τὴ ρωτοῦν.

— Ξεκίνησα ἀπὸ τὸ σπίτι μου γιὰ ξύλα, τοὺς ἀποκρίθηκε, μὰ εἶναι τόσος ὁ δρόμος, ποὺ κόπηκαν τὰ γόνατά μου. Γι' αὐτό, σὰν εἶδα τὴν πόρτα σας, σκέφθηκα: Ἄς ἔμπω πρῶτα λίγο νὰ ξεκουραστῶ κι' ὕστερα ἀρχινῶ τὸ μάζεμα.

— Καλὰ ἔκαμες, κυρά. Καλῶς ἤρθες! τῆς λένε τὰ παλληκάρια.

— Ἀμ τί νὰ κάμω κι' ἐγώ; Δὲν ἔχω, βλέπετε, τὰ νιάτα σας. Κι' αὐτὸς ὁ παλιο-Γεννάρης, κακὸ χρόνο νἄχῃ, μᾶς πέθανε στὰ κρύα καὶ μᾶς κάνει φτωχοὺς, γέρους κι' ἀρρωστημένους, νὰ παρατρέχουμε καὶ νὰ τσακιζόμαστε, γιὰ νὰ βρίσκουμε ξύλα.

— Σοῦ φαίνεται λοιπὸν κακὸς ὁ Γεννάρης; τὴ ρώτησαν.

— Μὰ δὲν τὸ βλέπετε καὶ τοῦ λόγου σας; Κακός, ψυχρὸς κι' ἀνάποδος, ὁ τρισκαταραμένος!

— Καὶ ποιὸ μῆνα βρίσκεις τοῦ λόγου σου καλό, ἀφοῦ δὲν σ' ἀρέσει ὁ Γεννάρης; τὴν ξαναρώτησαν.

— Τί νὰ σᾶς πῶ, παιδιά μου! ἀποκρίθηκε ἡ γρηά. Πάρτε τὸν ἕνα καὶ χτυπᾶτε τὸν ἄλλον. Κακοὶ κι' ἀνάποδοι εἶν' ὅλοι τους. Ἄλλος μὲ τὰ κρύα του, ἄλλος μὲ τὶς ζέστες του, κι' ἄλλος καὶ μὲ τὰ δυό. Νὰ σᾶς χαρῶ, ἀνάποδοι εἶναι ὅλοι τους!

Τότες τὰ παλληκάρια κοιτάχτηκαν μιὰ στιγμή, κι' ὕστερα ρώτησαν τὴ γριὰ ἂν εἶχε μαζί της κανένα σακκουλάκι. Ἐκείνη, μὲ προθυμία, τοὺς παρουσίασε τὸ μεγάλο σακκοῦλι ποὺ εἶχε, νομίζοντας πὼς θὰ τῆς τὸ γέμιζαν λίρες. Κι' ἀλήθεια, τὰ παλληκάρια τὸ πῆραν, τὸ γέμισαν καλὰ-καλά, τῆς τὸ ξανάδωκαν καὶ τῆς παράγγειλαν, ἅμα φτάσῃ σπίτι της, νὰ κλείσῃ πρῶτα καλὰ-καλὰ πόρτες καὶ παραθύρια κι' ὕστερα νὰ τ' ἀνοίξῃ.

Ἔτσι κι' ἔκαμε ἡ γριά. Ὅμως, ἀντὶ γιὰ λίρες, ξεπετάχθηκαν ἀπὸ τὸ σακκοῦλι κάθε λογῆς φίδια καὶ χύμηξαν ὅλα καὶ τὴν ἔφαγαν.

Ἔτσι τιμωρήθηκε γιὰ τὴν κακία της, τὴν ἀχαριστία της καὶ τὴν κακογλωσσιά της. Γιατὶ τὰ δώδεκα ἐκεῖνα παλληκάρια ἦταν οἱ δώδεκα Μῆνες οἱ ἴδιοι.

Μὰ οὔτε ἐγὼ ἤμουνα 'κεῖ, οὔτε σεῖς νὰ τὸ πιστέψετε.

(Λαϊκὸ) **ΕΡΑΝΙΣΤΗΣ**

ΚΥΚΛΑΜΙΕΣ

Πρῶτο

Μηδεὶς σ' ἀνθρώπων πείσῃ κακὸν ἄνδρα φιλήσαι.

Θέογνις

Κανεὶς στὸν κόσμο ὦς μὴ σὲ πείσῃ
Κακοῦ νὰ κάμῃς συντροφιά,
Ποὺ δὲ μπορεῖ νὰ σ' ὠφελήσῃ.

Κι' ἂν σὲ σταυρὸ σ' ἔχουν καρφώσει
Χίλιων βασάνων τὰ καρφιά,
Δὲ θὰ θελήσῃ νὰ σὲ σώσῃ.

Γιὰ τὰ φρυγμένα σου τὰ χείλη
Ἀπὸ τὴ φλόγα τοῦ καημοῦ,
Συμπόνιας νάμα δὲ θὰ στείλῃ.

Κι' ὧν ἔχῃ ὅλες τῆς γῆς τὶς χάρες,
Θὲ νὰ σ' ἀφήσῃ στοῦ χαιμοῦ
Τὶς συμφορὲς κοὐ τὶς τρομάρες.

ΙΩΑΝ. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΪ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΠΡΟΤΟΜΗ ΤΟΥ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ

Ἀγαπητοί μου,

Ι μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου τῆς Ἄρτας εἶχαν μιὰ ὡραία ἰδέα: Νὰ κάμουν ἔρανο καὶ νὰ στήσουν σὲ μιὰ πλατεῖα τὴν προτομὴ τοῦ ἠπειρώτη Κώστα Κρυστάλλη. Στὸν ἔρανο αὐτὸ θὰ προσκληθοῦν νὰ λάβουν μέρος κι' οἱ μαθηταὶ ὅλων τῶν Γυμνασίων τοῦ κράτους· γιὰ νὰ τιμηθῇ ἔτσι ἀπ' ὅλη τὴ σπουδάζουσα ἑλληνικὴ νεολαία ὁ ἄτυχος ἐκεῖνος ἀλλὰ μεγάλος ποιητής. Κι' ἡ «Ἑστία», ὅπου εἶδα προχθὲς τὴν εἴδηση, λέει πολὺ σωστά, πὼς τὰ χρήματα ποὺ χρειάζουνται γιὰ τὴν προτομή,—δυὸ-τρεῖς χιλιάδες δραχμές, βία πέντε,—θὰ μποροῦσ' ἔτσι νὰ μαζευθοῦν στὸ διάλειμμα δυὸ μαθημάτων. Ἀπὸ πενῆντα λεπτά, ἀλήθεια, νὰ δώσῃ ἅλθε Γυμνασιόπαις, 'ς ὅλη τὴν Ἑλλάδα, τελείωσε. Φθάνει νὰ γίνῃ ὅπως πρέπει ἡ ἐνέργεια, γιὰ τὴ διοργάνωση τοῦ ἐράνου.

Θὰ γίνῃ ἄραγε, γίνεται, ἔγεινε;.. Δὲν ξέρω τίποτ' ἄλλο, ἀπὸ τὴν εἴδηση αὐτὴ ποὺ διάβασα στὴν «Ἑστία» καὶ ποὺ σᾶς ἔγραψα παραπάνω. Εὔχομαι ὅμως νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ὡραία ἰδέα καὶ προτρέπω ἐκείνους, ποὺ θὰ τοὺς ζητηθῇ ἴσως μιὰ μικρὴ συνδρομή, νὰ τὴ δώσουν μ' ὅλη τους τὴν προθυμία. Ὁ Κώστας Κρυστάλλης εἶναι ἄξιος τῆς τιμῆς ποὺ σκέφθηκαν νὰ τοῦ κάμουν οἱ νεαροί του συμπατριῶτες. Κι' ἀκόμα, εἶναι πολὺ τιμητικὸ γιὰ τὴ νεολαία ἑνὸς τόπου νὰ συλλογίζεται τοὺς ἐθνικούς του ποιητὲς καὶ νὰ ἐνεργῇ νὰ στήνουνται μνημεῖα, ποὺ νὰ φανερώνουν τὴν ἀγάπη της. Μὲ τὴν προτομή, ποὺ θὰ στηθῇ σὲ μιὰ πλατεῖα τῆς Ἄρτας, θὰ τιμηθῇ ὅπως τοῦ ἀξίζει ὁ Κώστας Κρυστάλλης· μὰ θὰ τιμηθοῦν κι' ἐκεῖνοι ποὺ τὴν ἔκαμαν. Ὅποιος θὰ διαβάζῃ στὸ βάθρο, πὼς ἡ προτομὴ ἔγεινε «δι' ἐράνου τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλλήνων μαθητῶν Γυμνασίου», θὰ λέῃ: Μπράβο στὰ καλὰ παιδιά! ἔκαμαν μιὰ ὡραία πράξη! ἔκαμαν κάτι ποὺ δὲν γίνεται καθεμέρα στὴν Ἑλλάδα! Θυμήθηκαν ἕναν ἄξιο ποιητή. Καὶ τὸν ἔστησαν μαρμάρινο, γιὰ νὰ μὴν τὸν ξεχνοῦν οἱ μεταγενέστεροι!

Γιατὶ ἀλήθεια, αὐτὸ εἶναι ἴσως τὸ μόνο ποὺ δὲν γίνεται συχνὰ στὴν Ἑλλάδα. Τόσο στὴν πρωτεύουσα, ὅσο καὶ στὶς ἐπαρχιακὲς πόλεις, βλέπει κανεὶς προτομές, ἀνδριάντες καὶ μνημεῖα πολεμιστῶν, πολιτικῶν ἢ ἐθνικῶν εὐεργετῶν. Ποιητῶν ὅμως, συγγραφέων, διανοητικῶν ἀνθρώπων, σπανιώτατα. Στὰς Ἀθήνας ἄξαφνα, ὑπάρχει ἀπέξω ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο ἕνας Ρήγας Φεραῖος κι' ἕνας Κοραῆς. Ὑπάρχει ἀκόμα, ἀπέξω ἀπὸ τὸ Δημοτικὸ Θέατρο, κι' ἡ προτομὴ τοῦ μουσικοσυνθέτη Σπύρου Σαμάρα. Κανένος ἄλλος! Κι' ἂν ἐξαιρέσουμε τὸν ἀνδριάντα τοῦ Σολωμοῦ, σὲ μιὰ πλατεῖα τῆς Ζακύνθου, ἴσως δὲν ὑπάρχει ς' ἄλλη ἐπαρχιακὴ πόλη στημένος ἕνας ποιητής. Στὸν κόσμο τὸν πολιτισμένο, καὶ στὰ χωριὰ ἀκόμη, βλέπει κανεὶς τοὺς Γκαῖτε, τοὺς Σίλλερ, τοὺς Οὐγγώ, τοὺς Λαμαρτίνους. Κάθε πόλη ἐκεῖ, κάθε πολίχνη, πρῶτα θὰ στήσῃ τὸν ποιητὴ ποὺ γεννήθηκε ς' αὐτή, κι' ἔπειτα τοὺς ἄλλους της μεγάλους ἄντρες. Μόνο στὴν Ἑλλάδα, τὴν Ἑλλάδα τῆς Πεντέλης καὶ τῆς Πάρου, δὲ βρέθηκε ἀκόμα μάρμαρο γιὰ νὰ στηθῇ στὴν πρωτεύουσά της ἕνας Σολωμός, ἕνας Βαλαωρίτης, ἕνας Παράσχος, ἕνας Παπαδιαμάντης, ἕνας Ροΐδης... Συντελεῖ λοιπὸν στὸ νὰ φαίνεται πολιτισμένη κι' ἡ Ἑλλάδα, ὅποιος συντελεῖ στὸ νὰ στήνεται ὁ ἀνδριάντας ἢ ἡ προτομὴ ἑνὸς διανοητικοῦ ἀνθρώπου.

Ὅσο γιὰ τὸν Κώστα Κρυστάλλη, ὄχι μόνο στὴν Ἄρτα, ἀλλὰ καὶ στὴν Ἀθήνα θἄξιζε νὰ στηθῇ ἡ προτομή του. Στάθηκ' ἕνας μεγάλος ποιητής, καὶ μερικοὶ μάλιστα λένε πὼς στὴν Ἑλλάδα δὲ στάθηκε μεγαλύτερος. Μὰ καὶ πεζογράφος ἦταν ἔξοχος. Λίγα διηγήματα ποὺ πρόφταση νὰ γράψῃ, εἶναι ἀληθινὰ ἀριστουργήματα. Καὶ εἶπα π ρ ό φ τ α σ ε; γιατὶ ὁ Κώστας Κρυστάλλης πέθανε πολὺ νέος. Ἦλθ' ἐδῶ στὰς Ἀθήνας ἀπὸ τὴν Ἤπειρο, κατατρεγμένος ἀπὸ τοὺς Τούρκους γιὰ κάποιο πατριωτικὸ ποίημα ποὺ εἶχε γράψει. Κι' ἄρχισε γι' αὐτὸν ἡ σκληρὴ ζωὴ τοῦ ξενιτεμένου φτωχοπαίδου. Γιὰ νὰ βγάζῃ τὸ ψωμί του, ἀναγκάσθηκε νὰ γίνῃ τυπογράφος. Ἔπειτα τὸν διώρισαν στὰ γραφεῖα κάποιου Σιδηροδρόμου, καὶ σὲ λίγο...τὸν ἔπαψαν. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ὁ Κρυστάλλης στενοχωρήθηκε πολύ. Δὲν εἶχε οὔτε τὸ ψωμί του. Κι' ἡ ἀρρώστεια, ποὺ εἶχε ἀρπάξει ὅταν ἐργαζόταν στὸ τυπογραφεῖο, θερισμένη μὲ τὶς στερήσεις καὶ τὶς κακοπάθειες, τὸν ἔφερε στὸν τάφο τὸ 1895. Ὁ Κρυστάλλης, τὸν καιρὸ ποὺ πέθανε, δὲν ἦταν ἀκόμα οὔτε εἰκοσιπέντε χρονῶν.

Στὴν ξενιτειά, στὴ φτώχεια, στὴ δυστυχία, ὁ νέος Ἠπειρώτης εὕρισκε παρηγοριά, καλλιεργῶντας τὸ πλούσιο τάλαντο ποὺ τοῦ εἶχε χαρίσει ὁ Θεός. Μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα, ποὺ λένε, ἔγραφε τὰ θαυμάσια ἐκεῖνα ποιήματα,— στὴν τεχνοτροπία, στὸ καλούπι τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν, ἀλλὰ μὲ πόση τέχνη, μὲ πόση ἔμπνευση. μὲ πόση πρωτοτυπία! — καὶ τὰ θαυμάσια ἐκεῖνα διηγήματα. Δὲ φαντάζεσθε τὴν ἐντύπωση ποὺ ἔκαμαν! Θυμοῦμαι ἕνα ἄρθρο τοῦ Γαβριηλίδη στὴν «Ἀκρόπολη», ποὺ ἐσύγκρινε τὸν Κρυστάλλη μὲ τὸν Ὅμηρο. Μὰ κι' ὁ Παλαμᾶς ἔγραφε γι' αὐτὸν μ' ἐνθουσιασμό, κι' ὁ Μητσάκης, κι' ὅλοι οἱ κριτικοὶ τῆς ἐποχῆς. Τὴ δόξα αὐτή, ἂν καὶ τοῦ ἦλθε τόσο γρήγορα, ὁ δυστυχισμένος δὲν μπόρεσε νὰ τὴ χαρῇ. Σχεδὸν μαζί της τοῦ ἦλθε κι' ὁ θάνατος. Ἔτσι ὁ Κρυστάλλης δὲν μᾶς συγκινεῖ μόνο μὲ τὴν τέχνη του, παρὰ καὶ μὲ τὴ ζωή του, μιὰ ζωὴ ἀληθινὰ τραγική.

Ἔτυχε νὰ διαβάσετε ποτέ, ἢ νὰ ἰδῆτε στὸ θέατρο, τὸ «Δαχτυλίδι τῆς Μάνας»; Γιὰ νὰ γράψῃ τὸ δρᾶμα αὐτό, ποὺ εἶναι καὶ τὸ ἀριστούργημά του, ὁ Γιάννης Καμπύσης πῆρε μοντέλο τὸν Κρυστάλλη. Ἡ τραγικὴ του ζωὴ παρουσιάζεται κεῖ ὠμορφα καὶ ποιητικά. Εἶναι ἔτσι, ἡ πιὸ ἀληθινὴ βιογραφία τοῦ Κρυστάλλη, ἀπ' ὅσες θὰ μπορούσατε νὰ διαβάσετε. Μ' ἂν θέλετε νὰ μάθετε καὶ γιὰ τὸ ἔργο του, σᾶς συνιστῶ τὴ διάλεξη ποὺ ἔκαμε γιὰ τὸν Ἠπειρώτη ποιητὴ στὸν «Παρνασσὸ» ὁ Κωστῆς Παλαμᾶς, τὸ 1915. Βρίσκεται στὴ σειρὰ τῶν «Διαλέξεων περὶ τῶν συγχρόνων Ἑλλήνων Ποιητῶν» ποὺ τὶς ἐτύπωσε ὁ Σύλλογος.

Ἔχουν περάσει εἰκοσιπέντε χρόνια ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Κρυστάλλη. Στὸ διάστημα αὐτὸ ὁ ποιητής, στὸν φιλολογικό μας κόσμο, δὲν ξεχάσθηκε στιγμή. Καὶ τὰ ἔργα του ξανατυπώθηκαν, καὶ καθεμέρα μιλοῦν γι' αὐτὰ καὶ παλιοὶ καὶ νέοι. Σήμερα, ὁ Κώστας Κρυστάλλης, ὁ ποιητὴς τῶν «Τραγουδιῶν τῆς Στάνης καὶ τοῦ Χωριοῦ», εἶναι μιὰ δόξα τῆς Ἑλλάδας. Καί, τὸ ξαναλέω, θὰ τιμηθοῦν ἐκεῖνοι ποὺ θὰ τὸν τιμήσουν μὲ μιὰ προτομή. Οἱ μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου Ἄρτας, ποὺ εἶχαν τὴν πρωτοβουλία, ἀξίζουν τὰ πιὸ θερμὰ συγχαρητήρια.

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ τοῦ JULES VERNE

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ'. (Συνέχεια)

Ἀφοῦ τελείωσε ὁ Φρίτς τὴ συνομιλία του μὲ τὸν πλοίαρχο, πῆρε τὴν Τζέννυ καὶ κατέβηκαν στ' ἀκρογιάλι. Ὕστερ' ἀπὸ καμμιὰ πενηνταριὰ βήματα, ἔστριψαν πρὸς τὸ μέρος τῆς ψηλῆς ἐκείνης βραχοσειρᾶς, ποὺ τοὺς ἔκλεινε σὰν τοῖχος φυλακῆς.

Ἐκεῖ ὁ Φρίτς, μὲ συγκινημένη φωνὴ τῆς εἶπε:

—Τζέννυ μου, πρέπει νἀφήσω τὴν καρδιά μου νὰ ξεχειλίσῃ, γιατὶ εἶναι γεμάτη ἀπ' ὅλα ὅσα συνέβησαν ἀφότου σὲ βρῆκα στὸν Ἀναμμένο Βράχο!.. Σὲ ξαναβλέπω μέσα στὸ καγιὰκ ἐκεῖνο, στὸν ὁρμο τῶν Μαργαριτῶν... Ἔπειτα βρήκαμε τὴν πινάσσα καὶ γυρίσαμε, μ' ὅλη τὴν εἰκογένεια, στὸ Φελσενχάϊμ...Δυὸ χρόνια εὐτυχισμένα περάσαμ' ἐκεῖ... Εἴχαμε συνηθίσει τόσο ἐκείνη τὴν ἡσυχη ζωή, ὥστε μᾶς φαινόταν πὼς δὲν ὑπῆρχε ἄλλος κόσμος γύρω στὸ νησί μας. Κι' ἂν δὲν ἦταν ἡ ἀνάμνηση τοῦ πατέρα σου, ποτὲ ἴσως δὲν θὰ φεύγαμε μὲ τὸν «Ἐλπίδα», ποτὲ δὲν θἀφίναμε τὴ Νέα-Ἑλβετία....

— Ποῦ θέλεις νὰ καταλήξῃς, ἀγαπητέ μου Φρίτς; ρώτησε ἡ Τζέννυ, προσπαθῶντας νὰ κρύψῃ τὴ συγκίνησή της.

— Θέλω νὰ σοῦ πῶ πόσο θλιμμένη εἶναι ἡ καρδιά μου, ἀφότου ἐξέσπασε ἀπάνω μας ἡ κακοτυχία. Αἰσθάνομαι τύψη ποὺ σ' ἔπαναν νὰ τῆ συμμεριστῆς!...

— Τὴν κακοτυχία αὐτὴ δὲν πρέπει νὰ τὴ φοβᾶσαι, ἀποκρίθηκε ἡ Τζέννυ. Ἄνθρωπος μὲ τὸ θάρρος τὸ δικό σου, μὲ τὴ δική σου δραστηριότητα, μπορεῖ ν' ἀπελπισθῇ ποτέ;...

— Ἄφησέ με νὰ τελειώσω, Τζέννυ. Μιὰ μέρα, ὁ «Ἐιφίας» παρουσιάσθηκε στὰ νερὰ τῆς Νέας-Ἑλβετίας. Ἔφυγε καὶ μᾶς πῆρε στὴν Εὐρώπη... Ἀπὸ τότε ἡ δυστυχία δὲν ἔπαψε νὰ σὲ χτυπᾷ... Ὁ πατέρας σου πέθανε, χωρὶς νὰ σὲ ἰδῇ... Μποροῦσες, ἂν ἤθελες, νὰ καθήσῃς ἐκεῖ, στὴν πατρίδα σου, μὲ τὴν καλή σου θεία... Ἀλλὰ δὲν ἐδίστασες νὰ μ' ἀκολουθήσῃς, γιὰ νὰ γυρίσουμε στὸ μακρυνό μας νησί...

— Μὰ ξεχνᾶς, Φρίτς, πὼς εἶμαι γυναίκα σου; Μποροῦσα νὰ μὴ γυρίσω μαζί σου, γιὰ νὰ ξαναιδῶ τὴν οἰκογένειά σου, ποὺ εἶναι πιὰ καὶ δική μου;..

— Ναί, Τζέννυ.... μ' αὐτὸ δὲν θὰ πῇ πὼς δὲν σὲ παρέσυρα ἐγὼ σὲ καινούργιους κινδύνους, καὶ τέτοιους, ποὺ δὲν μπορῶ νὰ τοὺς συλλογισθῶ χωρὶς τρόμο!.. Σὰ νὰ μὴν ἔφθαναν ὅσα εἶχες ὑποφέρει στὴ ζωή σου, νὰ πάλι ἐσύ, τὸ θῦμα τοῦ ναυαγίου τῆς «Δορκάδος», ριχμένη 'ς ἕνα ἄγνωστο ξερονήσι, χειρότερο κι' ἀπὸ τὸν Ἀναμμένο Βράχο!..

— Μὰ δὲν εἶμαι μονάχη μου ἐδῶ! εἶμαι μὲ σένα, Φρίτς, μὲ τὸν ἀδελφό σου, μὲ τοὺς φίλους μας. Δὲν φοβοῦμαι οὔτε γιὰ τὸ παρόν, οὔτε γιὰ τὸ μέλλον!.. Γιατί νὰ αἰσθάνεσαι τύψεις! Τί φταῖς ἐσὺ ἂν ἔγεινε στάση στὸ πλοῖο μας;.. Ἐπειτα, γιατὶ δὲν συλλογίζεσαι ἀπὸ πόσα κακὰ ἐγλυτώσαμε; Οἱ κακοῦργοι τοῦ «Φλάγκ» μποροῦσαν νὰ μᾶς σκοτώσουν, ἢ νὰ μᾶς ἀφήσουν 'ς ἐκείνη τὴ βάρκα νὰ πεθάνουμε τῆς πείνας καὶ τῆς δίψας. Μποροῦσε νὰ χαθοῦμε σὲ μιὰ τρικυμία... Μὰ τίποτ' ἀπ' αὐτὰ δὲν συνέβη... Βγήκαμε 'ς ἕνα νησὶ ζωντανοὶ καὶ ζοῦμε. Δὲν ξέρουμε ἀκόμα τί εἶναι αὐτὴ ἡ γῆ; ἀλλὰ θὰ μάθουμε. Κι' ἂν εἶναι ἀνάγκη, θὰ φύγουμε πάλι μὲ τὴ βάρκα...

— Γιὰ νὰ πᾶμε ποῦ, καϊμένη μου Τζέννυ;

— Ἄλλοῦ, ὅπως θὰ ἔλεγε ὁ καλός μας ναύκληρος, ὅπου θελήσῃ νὰ μᾶς βγάλῃ ὁ Θεός. Ἔχω πεποίθηση στὸ Θεό, ὅπως ἔχω καὶ στοὺς συντρόφους μας.

— Ἀγαπητή μου Τζέννυ! ἐφώναξε ὁ Φρίτς· τὰ λόγια σου μοῦ ξανάδωσαν τὸ θάρρος μου! Μὰ εἴχ' ἀνάγκη νὰ σοῦ ἀνοίξω τὴν καρδιά μου. Ναί, θἀγωνισθοῦμε, χωρὶς νὰ ὑποκύψουμε ποτὲ στὴν ἀπελπισία! Καὶ μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ, θὰ σωθοῦμε!

Στὶς δέκα, ἐπειδὴ ὁ καιρὸς ἦταν ὡραῖος, ὁ πλοίαρχος Γκοῦλδ μπόρεσε νὰ βγῇ ἔξω καὶ νὰ ξαπλωθῇ στὸν ἥλιο, στὴν ἄκρη τοῦ ἀκρωτηριοῦ. Τὴν ἴδια ὥρα, ὁ ναύκληρος ἐγύρισε ἀπὸ τὴν ἐκδομή του, μαζὶ μὲ τὸν Τζέϊμς, ποὺ εἶχε πάει νὰ τὸν βρῇ. Κι' οἱ δυὸ ἦταν φορτωμένοι χελῶνες κι' αὐγά.

Μετὰ τὸ πρόγευμα, ἡ Τζέννυ, ἡ Ντόλλ κι' ἡ Σουζάνα ἔπλυναν τἀσπρόρρουχα στὸ νερὸ τοῦ ρυακιοῦ. Γρήγορα θὰ τὰ στέγνωναν στὸν ἥλιο ἐκεῖνο, ποὺ ἔκαιγε καλά. Ὕστερα μπάλωσαν καὶ διόρθωσαν τὰ ροῦχα, νὰ τἄχουν ἕτοιμα γιὰ τὸ καινούργιο ταξείδι, ὅταν ἀργὰ ἢ γρήγορα θἀποφασίζαν νὰ φύγουν ἀπὸ τὸ ἄγνωστο ἐκεῖνο νησί.

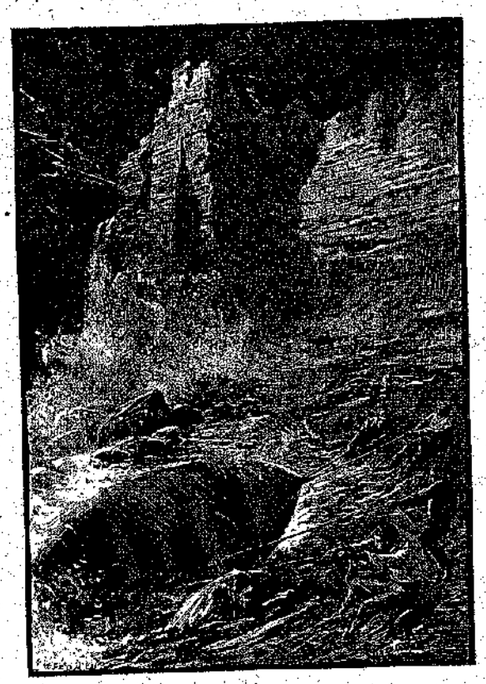

«Τοῦ κάκου! ἡ βάρκα, χωμένη στὸν ἄμμο, δὲν κουνιόταν οὔτε τόσο!..»

Σὲ ποιὸ μέρος τῆς γῆς νὰ βρισκόταν ἄραγε; Χωρὶς ἐργαλεῖα, ἦταν ἀδύνατο νὰ τὸ ἐξακριβώσουν. Μὲ τὶς παρατηρήσεις ὅμως ποὺ ἔκαμαν ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ἀπὸ τὸ ὕψος δηλαδὴ ὅπου ἀνέβηκε ὁ ἥλιος τὸ μεσημέρι, συμπέραναν πὼς τὸ νησί τους θὰ βρισκόταν μεταξὺ τοῦ τριακοστοῦ καὶ τοῦ τεσσαρακοστοῦ παραλλήλου. Ἀλλὰ ποιὸς μεσημβρινὸς τὸ περνοῦσε ἀπὸ τὸ βορρᾶ ὡς τὸ νότο, αὐτὸ πιὰ δὲν εἶχαν τρόπο νὰ τὸ βροῦν.

Ὁπωσδήποτε, ἦταν ἀνάγκη νἀναιβοῦν στὸ ροπέδιο, γιὰ νὰ ἰδοῦν ἀπὸ κεῖ, ἂν ἡ ἀκρογιαλιὰ ποὺ τοὺς φιλοξενοῦσε τώρα, ἀνῆκε πράγματι 'ς ἕνα νησάκι, ὅπως ἐνόμιζαν, ἢ σὲ μεγάλο νησί, ἢ σὲ ἤπειρο. Κι' ἀπὸ τὸ ὕψος ἐκεῖνο,—ἑπτακόσια ὡς ὀκτακόσια πόδια,—ποιὸς ξέρει μὴ φαινόταν κι' ἄλλη ξηρά, σὲ ἀπόσταση λίγων λευγῶν στὴ θάλασσα; Ἔτσι ὁ Φρίτς, ὁ Φραγκίσκος κι' ὁ Τζῶν Μπλὸκ ἀποφάσισαν νἀναιβοῦν χωρὶς ἄλλο στὴν κορυφὴ τῆς βραχοσειρᾶς.

Πέρασαν πολλὲς ἡμέρες χωρὶς νὰ φέρουν καμμιὰ μεταβολὴ στὴν κατάσταση. Ἡ καλοκαιρία ἐξακολουθοῦσε. Ἡ ζέστη ἦταν μεγάλη, ὄχι ὅμως κι' ἀνυπόφορη.

Πολλὲς φορές, ὁ Τζῶν Μπλόκ, ὁ Φρίτς κι' ὁ Φραγκίσκος εἴχαν διατρέξει τὴν παραλία τοῦ δυτικοῦ ὁρμου, ποὺ τὴν περιώριζε ἡ βραχοσειρά. Πουθενὰ δὲν βρήκαν ἕν' ἀνοιγμα ἢ μιὰ πλαγιὰ λιγώτερο ἀπότομη, γιὰ νὰ μπορέσουν νἀναιβοῦν στόροπέδιο. Ὁ κάθετος τοῖχος ἔπεφτε σὰν παραπέτασμα.

Ὡστόσο ἐπλησίαζε ἡ στιγμὴ ποὺ ὁ πλοίαρχος θὰ γιατρευόταν στὴν ἐντέλεια. Στὴν πληγή του, κλεισμένη τώρα, δὲν ἔβαζαν παρὰ ἕν' ἁπλὸ ἐπίδεσμο. Κι' ὁ πυρετὸς τοῦ εἶχε πέσει ὁλότελα. Ὅσο γιὰ τὶς δυνάμεις του, κι' αὐτὲς λίγο-λίγο ξαναγύριζαν. Περπατοῦσε τώρα στὴν ἀκρογιαλιά, χωρὶς νὰ στηρίζεται σὲ κανένα μπράτσο. Στὶς 25 μάλιστα τοῦ μηνός, κατάφερε νὰ φτάσῃ ὡς τὸ βουναλάκι, ποὺ ὑψωνόταν στὸ τέλος τῆς βραχοσειρᾶς καὶ νὰ ἰδῇ κι' αὐτὸς μὲ τὰ μάτια του πὼς ἦταν ἀδύνατο νὰ τριγυρίσῃ κανεὶς τὴ βάση του.

Ὁ Φρίτς, ποὺ τὸν συνόδευε μὲ τὸν Φραγκίσκο καὶ τὸν Τζῶν Μπλόκ, ἐπρότεινε νὰ πέσῃ στὴ θάλασσα, γιὰ νὰ φθάσῃ στὴν ἀκτή, ποὺ ἁπλωνόταν πέρ' ἀπὸ τὸ ἀδιαπέραστο βουναλάκι. Ἀλλὰ τὸ ρεῦμα ἐκεῖ ἦταν τόσο δυνατό, ὥστε ὁ πλοίαρχος δὲν τὸν ἄφησε νὰ ἐκτελέσῃ τὸ τολμηρό του σχέδιο ἂν κι' ἤξερε πὼς ἦταν λαμπρὸς κολυμπιστής.

— Ὄχι, εἶπε, εἶναι περιττό. Καλύτερα νὰ πᾶμε μὲ τὴ βάρκα νὰ ἰδοῦμε κι' ἐκείνη τὴν ἀκτή. Μποροῦμε μάλιστα νἀπομακρυνθοῦμε κάμποσες ὀργυιές, γιὰ νὰ ἰδοῦμε ἀκόμα μεγαλύτερο μέρος. Ἂν καὶ πολὺ φοβᾶμαι πὼς τὴν ἴδια τραχύτητα θὰ παρουσιάζῃ πάντοῦ.

— Ὅστε ὁρισκόμαστε σὲ νησάκι; ρώτησε ὁ Φραγκίσκος.

— Ἔτσι μοῦ φαίνεται, ἀποκρίθηκε ὁ Χάρρυ Γκοῦλδ.

— Μπορεῖ ὅμως νὰ μὴν εἶναι μονάχο του, εἶπε ὁ Φρίτς. Μπορεῖ νἀνήκῃ σὲ κανὲν' ἀρχιπέλαγος.

— Σὲ ποιό; ἀποκρίθηκε ὁ πλοίαρχος. Ἂν, ὅπως νομίζω, βρισκόμαστε κοντὰ στὴν Αὐστραλία ἢ στὴ Νέα-Ζηλανδία, δὲν ὑπάρχει κανὲν' Ἀρχιπέλαγος στὸ μέρος αὐτό.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ ΜΟΥ

(Χαρισμένο στὴ Λάουρα Τεσταφεζάτα)

Ὅποιο λουλοῦδι κι' ἂν ξερριζώσης
Ἀπ' τὴ μητέρα του τὴ γῆ,
Γιάξνα τὸ βάλης σ' ἕν' ἄλλο μέρος,
Δὲ θὰ βαστάξη.
Θὲ ν' ἀρρωστήση, θὰ μαραθῆ . . .

Ὅποιο ἀστέρι, ποὺ δὲν τοῦ ἀρέσει
Ψηλὰ στὸ Ἄπειρο νὰ ζῇ,
Κινάει στ' Ἄγνωστο νὰ βρῇ πα-[τρίδα,
Δὲ θὰ προφτάση:
Στὸ χάος θὰ πέσῃ χωρὶς πνοή . . .

Κι' ὅποιο κοχύλι κι' ἂν ἀποσπάσης
Ἀπὸ τὰ πάτρια νερά,
Τὸ ξεκολλήσης ἀπὸ τὸ βράχο,
Μέσ' στὸ καβούκι
Σιγὰ ἡ ψυχούλα του φεύγει, πετᾷ.

Τῆς Ὕπαρξης ποὺ εἶναι γραμμένο
Μακριὰ ἀπὸ δλ' αὐτὰ νὰ ζῇ,
Οὔτε μαραίνεται, οὔτε πεθαίνει·
Ὅμως στὰ χείλη της
Χαρᾶς χαμόγελο πιὰ δὲν ἀνθεῖ...

Ἱέρεια τοῦ Πόνου

ΣΤΟ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟ

Στὸν ἐξάδελφό μου Χ. Κ. Παπ'

Ταξιδεύω μὲ τὸ σιδηρόδρομο, γιὰ νὰ πάω σὲ μιὰ πόλη ὅπου μένει μιὰ θεία μου, νὰ καθήσω κεῖ μερικὲς ἡμέρες μὲ τὰ ξαδέρφια μου... τὰ ξαδέρφια μου, ποὺ δὲν τὰ γνωρίζω, ποὺ πρώτη φορὰ θὰ τὰ δῶ. Τὸ ταξίδι εἶναι μακρυνὸ κ' ἐγώ, μὴ ἔχοντας τί νὰ κάμω, ἀκκουμπισμένος στὸ παράθυρο, βλέπω τὶς τοποθεσίες ποὺ ξετυλίγονται μπρός μου σὰν σὲ κινηματογράφο. Ἄλλες εἶναι κάτι ξερόκαμποι, ὅπου δὲν βλέπεις παρὰ δῶ καὶ κεῖ κἀνα χωράφι μὲ κιτρινισμένα ὥριμα τὰ στάχυα του, καὶ λίγους χωριάτες νὰ τὰ θερίζουν κάτω ἀπ' τὸν ἥλιο ποὺ τοὺς καίει· καὶ οὔτε δένδρο οὔτε κἂν χαμόδενδρο. Ἄλλες εἶναι ὡραῖες γραφικὲς τοποθεσίες· μιὰ μάλιστα πολὺ ὡραία: δένδρα, κι' ἀνάμεσα στὰ δένδρα ἕνα χωριδάκι, χτισμένο πάνω σ' ἕνα πέτρινο λοφίσκο καὶ ἄγονο, ποὺ γύρω του ἁπλώνεται τὸ ὡραιότατο δασάκι. Σιγὰ-σιγὰ δὲν βλέπω πιὰ ὅ,τι περνάει μπρός μου, ἀλλὰ στὴν ἴδια θέση σκέπτομαι τοὺς γονεῖς μου, τἀδέλφια μου, τὸ σπίτι μου, ποὺ τὰ ἄφησα πίσω, καὶ πονάω, μοῦρχεται νὰ κλάψω, σὰν νὰ πρόκειται νὰ μὴ τοὺς ξαναδῶ, ἐνῷ ὅταν ἑτοιμαζόμουνα νὰ φύγω, τί χαρὰ εἶχα!

. . . . Εἶμαι τώρα εἴκοσι μέρες στῆς θείας μου, πρέπει πιὰ νὰ φύγω, πόνεσα τοὺς δικούς μου. . . Τί ὡραῖα ὅμως ποὺ πέρασα στῆς θείας μου! τί καλὰ ξαδερφάκια ποὖχα καὶ δὲν τὄξερα! Τί τρέλλες, ἀλήθεια, ποὺ κάναμε μαζί!

Τώρα πρέπει νὰ φύγω, πόνεσα κιόλας. . . Ἑτοιμάζουμαι λοιπόν, ἀποχαιρετῶ καὶ φεύγω. Στὸ σιδερόδρομο ἐπαναλαμβάνουνται τὰ ἴδια, δηλαδὴ ἐν ᾧ κοιτάζω ἔξω, ἀφαιροῦμαι καὶ σκέπτομαι· ὄχι ὅμως τώρα τὸ σπίτι μου ποὺ πηγαίνω, ἀλλὰ τὰ ξαδέρφια μου ποὺ ἄφησα. Πόσο τἀγάπησα γιὰ λίγες μέρες! Πόσο θὰ ἤθελα νὰ ἔμενα ἀκόμη μαζύ τους! Ναί, ἀλλὰ ποὺ ὕστερα θὰ πονέσω καὶ θὰ θέλω καὶ τοὺς δικούς μου νὰ ἔχω κοντά μου; . . .

Γρηγόριος ὁ Ε'.

ΜΑΤΑΙΟΣ ΚΟΠΟΣ

Ἕνα μικρὸ παιδάκι, γονατισμένο στὴ μέση δυὸ βράχων, πάνω σ' ἕνα βουνό, προσπαθοῦσε μὲ τὰ μικρὰ χεράκια του νὰ φράξη μὲ πέτρες τὴν τρύπα, δπ' ὅπου ἔβγαινε μιὰ μικρὴ φλύαρη πηγή.

Μὰ τοῦ κάκου! Ὅσο κι' ἂν πολεμοῦσε νὰ φράξη τὴν πηγή, πάντα τὸ διάφανο νερό της, σπρώχνοντας τὶς μικρὲς πετρίτσες, κυλοῦσε γρήγορα μ' ἕνα κελάρισμα κοροϊδευτικό:

— Πλὶκ πλάκ! πλὶκ πλάκ! . . Ἄμυαλο μικρὸ παιδάκι, ποὺ θέλεις νὰ μὲ φράξης, ἐγὼ πάντα θὰ τρέχω, θὰ τρέχω, θὰ τρέχω ἀδιάκοπα. Θὰ γίνω ἕνα μικρὸ ρυάκι, θὰ περάσω ἀπ' τὰ καταπράσινα λιβάδια, καὶ τὰ σγουρόμαλλα ἀρνάκια σὲ μένα θὰ σβύσουν τὴ δίψα τους. Κι' ἐνῷ θὰ τρέχω, τραγουδῶντας τὸ πιὸ τρελλό μου τραγούδι, θὰ συναντηθῶ μὲ ἄλλους ἀδελφούς μου, καὶ θὰ γίνω ἕνα μεγάλο ποτάμι πλατύ. Θὰ περάσω ἀπὸ χῶρες πολλὲς καὶ στὸ τέλος, χωρὶς κανεὶς νὰ μπορῇ νὰ μὲ σταματήσῃ, θὰ χυθῶ στὴν ἀπέραντη γαλανὴ θάλασσα,... Ἄμυαλο παιδάκι, τοῦ κάκου προσπαθεῖς νὰ μὲ φράξης, ἐγὼ πάντα θὰ τρέχω ἐμπρός!...

Φιφῆς

ΘΥΜΟΥΜΑΙ...

Θυμοῦμαι πῶς μιὰ φορά, ἀνεβαίνοντας τὴ ράχη ἑνὸς βουνοῦ,— μικρὸ παιδί, —ἀπὸ γιδίσιο μονοπάτι, ξέπεσα σ' ἕνα μέρος ποὺ ἦταν ἀραδιαστὰ μεγάλες σπηλιές. Καταχάρηκα κι' ἄρχισα νὰ τὶς φέρνω γύρω, πετῶντας τους κι' ἀπάνω ἀ! ἢ ἕνα λόγο γλυκὸ κι' ἢ τυχο, ἢ ἕνα καθαυτὸ σκούξιμο, ποὺ οἱ σπηλιὲς μοῦ τὰ ξαναγύριζαν.

Ἔτσι ἄκουσα γλυκομιλήματα καὶ φοβερὲς κραυγές. Μὰ πιὸ πολλὲς κραυγές, γιατὶ κραυγὲς ἔβαζα τὸ συχνότερο. Πρῶτα γιατὶ ἔτσι ἔδιωχνα τὸ φόβο ποὺ πήγαινε νὰ μὲ πιάσῃ, κι' ἔπειτα γιατὶ εἶχα τὴν ἰδέα, πῶς ἔτσι ἔπρεπε νὰ μιλῶ σὲ μιὰ σπηλιά. Δὲν ἦταν ἐδῶ τὸ ἥσυχο κι' ἀκίνδυνο πηγάδι τῆς αὐλῆς τοῦ σπιτιοῦ μου. Κι' ἀκόμα γιατὶ δὲν ἤθελα νὰ φαγῶ στὸ δράκο τῆς σπηλιᾶς, ποὺ βέβαια μ' ἔβλεπε ἀπ' τὰ βάθη του, πῶς τὸν σκιαζόμουνα...

Κι' ἔτσι σκεπτόμενος,—ναί, τὸ θυμοῦμαι, τ ὰ θ υ μ ο ῦ μ α ι ὅλ' αὐτά,—περνοῦσα σ' ἄλλη σπηλιά...

Ἄγγελος Φθιτὸς

ΓΕΡΟΝΤΑΣ ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ

Κεῖ-πάνω, στὸ ψηλὸ χαλκόμαυρ' [ὄρος,
σὲ μονοπάτι ἀπότομο, ἀνηφορικό,
ἀνέβαινε ἀργὰ γέροντας ὁδοιπόρος
μὲ βῆμα τρεμάμενο, βαρύ, ἀσθε-[νικό.

Κρεμόντανε στὸν ὦμο του κουρε-[λιασμένο
ἕνα δισάκι· καὶ στὰ χέρια του [κρατοῦσε
χοντρὸ ραβδί, ἀπὸ χαμόδεντρο [σπασμένο·
'ς αὐτὸ τὸ γέρικό του σῶμα ἀκ-[κουμποῦσε.

Μακρύς, κουραστικὸς γι' αὐτὸν ὁ [δρόμος·
ἀπόστασε, ἐστάθη καὶ σκουπίζει
τὸ ἱδρωμένο μέτωπό του, ὅμως
σὲ λίγο τὸ δρόμο πάλι ξαναρχίζει.

Τὸν ἔκαιγαν τοῦ ἥλιου οἱ ἀχτῖνες,
μ' ἀνάπνεε τῶν βουνολουλουδιῶν [τὸ μῦρο·
θερμοὶ καλοκαιριάτικοι 'ναι μῆνες
καὶ δέντρο πουθενὰ δὲ φαίνεται [τριγύρω.

Μὰ ὁ ἥλιος, βασιλεύοντας τὸ δει-[λεινό,
τοῦ γέροντα ὁδοιπόρου, πῶχει φτά-[σει
ἀπάνω στὴ βουνοκορφή, στεφάνι [φωτεινὸ
μὲ τὶς χρυσὲς ἀχτῖνες του ἔχει [φκιάσει.

Ἀννίβας

ΑΥΓΟΥΣΤΙΑΤΙΚΕΣ ΝΥΧΤΕΣ

ΞΥΠΝΗΜΑ ΣΕ ΦΡΙΚΗ

Βραχνιασμένα τὰ βατράχια, ἔπαψαν νὰ φωνάζουν στὸ βάλτο καὶ τὰ κοκόρια, ποὺ διαλαλοῦσαν τοῦ φεγγαριοῦ τὴν αἴγλη, παίρνωντάς την γι' αὐγή, σώπασαν.

Ξαφνιασμένος ἀπ' τὴ σιγή, ξύπνησα στὸν ἔρημο πύργο, σήκωσα τὰ παραπετάσματα καὶ κοίταξα ἔξω ἀπ' τὰ μεγάλα κρύσταλλα. Κι' εἶδα τὸ φεγγάρι κατάχλωμο νὰ κυλᾷ στὸν μαῦρο αἰθέρα, ἀνάμεσα σὲ σταχτιὰ σύννεφα, μόνο, ἔρημο. Ὅλα γύρω, γῆ καὶ οὐρανός, κοιμοῦνταν· λίγα ἄστρα μισάνοιγαν σὰ χλωμὰ μάτια νυσταγμένα· τρεῖς πυγολαμπίδες γυάλιζαν κάτω στὴ γῆ. Κακόμοιρο φεγγάρι! Πόσο τὸ λυπούμουν! Αὐτὸ κι' ἐγὼ εἴμεθα μόνοι ξυπνητοί. Μ' αὐτὸ ἔτρεχε μεσ' στὸν αἰθέρα κι' ἐγὼ τὸ κοίταζα ἀπ' τὰ κρύσταλλα. Στὸ φῶς του ἔβλεπα μακριὰ τὸ βάλτο σκοτεινό, καὶ τὸ κοτέτσι,— ὅλα βουβά.

Μὰ ξάφνου βλέπω ἕνα κόκορα ν' ἀνεβαίνῃ στὸ μακρὺ δοκάρι καί, στημένος στὄνα πόδι, σὰν ἱππότης τῆς νύχτας, ἀρχίζει νὰ κράζῃ κικιρίκου στὸ χλωμὸ φεγγάρι. Ἀμέσως τὰ βατράχια ποὺ ξεβράχνιασαν λίγο, ἄρχισαν πάλι τὶς μυστηριακές τους φωνές. Δὲν λυπόμουν πιὰ τὸ φεγγάρι· μοῦ φάνηκε πῶς ξεχλώμιασε, πῶς κοκκίνισε λίγο... Καὶ νὰ ἕνα σμῆνος ἄσπρα νυχτοπούλια, ποὺ κοιμοῦνταν στὶς τρύπες τοῦ ἔρημου πύργου, ὁρμοῦν κραχτιάρικα πρὸς τὸ φεγγάρι. Δὲν θὰ κυλᾷ πιὰ μόνο στὸν μαῦρο αἰθέρα.

Ἡσυχασμένος τότε κι' ἐγώ, φεύγω ἀπ' τὰ μεγάλα κρύσταλλα, κατεβάζω τὰ παραπετάσματα καὶ ξανακοιμοῦμαι στὸν ἔρημο πύργο.

Σείριος

ΜΕΛΕΤΗ

Κάποιος φίλος μου εἶχ' ἔλθε μιὰ μέρα σπίτι, γιὰ νὰ διαβάσουμε. Κλειστήκαμε στὴν κάμαρά μου καὶ πήραμε ἕνα βιβλίο, τί ἀκριβῶς δὲ θυμοῦμαι, γιατί . . . δὲν προφθάσαμε κἂν νὰ τὸ ἀνοίξουμε.

. . . . . . «Ἔ! Νῖκο θἄλθῃς πιστεύω στὸ τέννις αὔριο ἔ;» — «Βέβαια». —«Νὰ δῇς κάτι καινούργιες μπάλλες ποὺ ἀγόρασα: γιὰ διές, νάτες». Τοῦ τὶς ἔδειξα. «Χμ! ὡραῖες. Ποῦ εἶν' ἡ ρακέττα σου;» —«Μεσ' στὴν τραπεζαρία· δὲν πάω ὅμως νὰ τὴ φέρω, γιατὶ θὰ ξυπνήσω τὸν μπαμπᾶ.»

Σὲ λίγο, μᾶς βλέπεις καὶ τοὺς δυὸ μὲ μιὰ παντούφλα στὸ...χέρι· παίζαμε τέννις!!!

Μὲ μιὰ ρακεττιά (ἤπαντουφλιά), ἡ μπάλα πετιέται πάνω στὴν κουνουπιέρα τοῦ κρεββατιοῦ μου. Ὁ τολμηρὸς φίλος μου δὲ χάνει καιρὸ μιὰ καὶ δυὸ πάνω στὴν κουνουπιέρα. Μὰ κι' γὼ ἀνέβηκα ἀπ' τὸ ντουλάπι, γιὰ νὰ πάρω πιὸ μπρὸς τὴ μπάλλα. . .

Ἐξαφν' ἀνοίγει ἡ πόρτα καὶ φαίνετ' ὁ... μπαμπᾶς!!!

Βλέποντάς μας σκαρφαλωμένους σὰν κατσίκια στὸ κρεββάτι, μὲ τὶς παντοῦφλες στό...χέρι: «Βρέ ἀθεόφοβοι! αὐτὴ 'ναι ἡ μελέτη; γρήγορα κάτω!...».

Ἔβαλα τὸ χέρι μου (ὄχι βέβαια μὲ τὴν παντοῦφλα!) στὸ κεφάλι καὶ σκέφθηκα. «Ἀ! νὰ πάρῃ ἡ ὀργή! ἐγὼ ἤθελα νὰ πάρω τὴ ρακέττα ἀπ' τὴν τραπεζαρία καὶ δὲν πῆγα, γιὰ νὰ μὴ ξυπνίσω τὸ μπαμπᾶ. Κι' ἐκεῖνος ἦταν ξυπνός. Ἄχ νὰ τὤξερα! . .»

Νεῖλος

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Στὸ Σχολεῖο:
— Ποῦ ἐνίκησε ὁ Λεωνίδας τοὺς Πέρσας;
— Στὴ σελίδα 38, δάσκαλε!

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Ἀηδόνι τῆς Πόλης

* * *

Τὸ βράδυ, ποὺ δὲν εἴχαμε
στοὺς δρόμους διόλου φῶτα,
— Γιατ' οἱ ἐργάτες δώσανε
γιὰ τοὺς μισθούς τους ν ό τ α,—
Ὁ *Ξεπεσμένος Λόρδος* μας,
γυρνῶντας γιὰ τὸ σπίτι,
Σκουντούφλησε, ξαπλώθηκε
καὶ κτύπησε τὴ μύτη.
Καὶ μὲ θυμό, τὸν οὐρανὸ
ρωτάει καὶ τὴ γῆ:
—«Γιατὶ καὶ στ' αὐτοκίνητα
τὸ φῶς δὲν ἀπεργεῖ;»

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Νύση Ἄνου

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ Συνδρομηταί, τῶν ὁποίων ἔληξεν ἤδη ἡ συνδρομή, νὰ σπεύσουν νὰ τὴν ἀνανεώσουν. Εἰς τοιαύτας περιστάσεις καμμία καθυστέρησις δὲν ἐπιτρέπεται, διότι δυσχεραίνει τὸ ἔργον μας.

Οἱ ἐν **Αἰγύπτῳ** καὶ **Κύπρῳ** Συνδρομηταὶ ἠμποροῦν νὰ στέλλουν τὸ ἀντίτιμον μέσον Τραπέζης Ἀθηνῶν ἢ Τραπέζης τῆς Ἀνατολῆς διὰ διαταχτικῆς τῶν ἐκεῖ ὑποκαταστημάτων των.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 23 Φεβρουαρίου 1921

ΚΑΛΗ σας Ἀποκρηά, ἀγαπητά μου παιδιά, καὶ καλή σας Σαρακοστή!... Μεθαύριο τελειώνουν τὰ γλέντια, οἱ διασκεδάσεις κι' ἀρχίζει πάλι τὸ σχολεῖο, ἡ μελέτη, ἡ ἐργασία. Αὐτὸ τὸ διάστημα, ὡς τὸ Πάσχα, εἶναι τὸ σπουδαιότερο γιὰ τὸ μαθητή, γιατὶ ἀποτελεῖται ὅλο σχεδὸν ἀπὸ ἐργάσιμες ἡμέρες καὶ τὰ μαθήματα γίνονται πιὸ τακτικά, πιὸ σύντονα. Ἔτσι μπορεῖ κανεὶς νὰ κρατῇ τὴ συνέχεια, ποὺ εἶναι τὸ πᾶν. Ὅλοι οἱ καλοὶ μαθηταὶ ἐπωφελοῦνται ἀπὸ τὴ Σαρακοστή, γιὰ νὰ ἀναπληρώνουν τὶς ἐλλείψεις τους καὶ νὰ δυναμώνουν καλὰ γιὰ τὶς ἐξετάσεις. Κι' ὅποιος ἐργάζεται καλὰ τὴ Σαρακοστή, κοπιάζει λιγώτερο στὶς ἐπαναλήψεις. Αὐτὴ λοιπὸν τὴ συμβουλὴ σᾶς δίνω: Εἶναι ὁ καιρὸς τῆς ἐργασίας, — ἐργασθῆτε! Καιρὸς παντὶ πράγματι! Τὴ Σαρακοστὴ νὰ μὴν ἔχετε τὸ νοῦ σας πολὺ στὶς διασκεδάσεις. Στὸ Σχολεῖο μόνο καὶ στὴν Ἐκκλησία.

Ὅσο γιὰ τὴ νηστεία, ἀ' τὴ νἀφίνετε νὰ τὴν κανονίζουν οἱ γονεῖς σας. Ξέρω μερικὰ παιδιὰ ποὺ 'ς αὐτὸ τὸ ζήτημα ἐννοοῦν νὰ χάνουν τοῦ κεφαλιοῦ τους. Μὰ κάνουν πολὺ ἄσχημα. Οἱ γονεῖς μόνον εἶναι σὲ θέση νὰ ξέρουν πότε πρέπει νὰ νηστεύουν τὰ παιδιὰ καὶ πότε νὰ τρῶνε.

Μὲ τὰ χιόνια, εἶχα γράμμα κι' ἀπὸ τὸ *Χιόνι τοῦ Μπιζανιοῦ*. Τί ὤμορφο ποὺ εἶναι! Ἀκοῦστε ἐδῶ μερικά: «Θὰ ἔλεγε κανεὶς πὼς ἔχεις κανένα φοῦρνο καὶ ξεφουρνίζεις τοὺς ἥρωές σου, τὸν ἕνα κατόπι τοῦ ἄλλου, καμωμένους ἀπὸ τὴ ζύμη ἐκείνη, ποὺ κινεῖ ἀμέσως τὸ ἐνδιαφέρον, τὴν ἀγάπη . . . Ἐγὼ ἀγαπῶ ἀπὸ τώρα καὶ τὸν Γιάννη σὰν τὸν Ρεμῆ. Μὰ εἶναι ἔκτακτο τὸ νέο σου μυθιστόρημα! Ἀλλὰ μήπως δὲν τὸ μεταφράζει ὁ ἀγαπητός μας κ. Φαίδων; Πῶς μαρέσουν αἱ Ἐπιστολαὶ ποὺ μᾶς γράφει! Πάντα τὶς διαβάζω ἀπὸ δυὸ-τρεῖς φορές. Νομίζεις καὶ θἀκούσῃς τὴν ὁμιλία του, καὶ θὰ τὰ ἰδῇς ὅλα ὅσα διαβάζεις μπροστά σου! Κρύβω γιὰ σένα μέσα μου, βαθειά, τὴν πιὸ μεγάλη ἀγάπη, γιατὶ μοῦ χαρίζεις πάντα ἀλησμόνητες στιγμές, γεμάτες χαρὰ κι' εὐχαρίστησι». — Σ' εὐχαριστῶ, καλή μου φίλη. Ἐξετέλεσα τὶς παραγγελίες σου καὶ πολλὰ χαιρετίσματα στὴν *Τρελλὴ Ζωή*.

Πνευματικὲ Ἐργάτη, μὴν εἶσαι τόσο ὑπερβολικός. Μιὰ ἁπλὴ ἔγκρισις ψευδωνύμου δὲν ἔπρεπε νὰ σοῦ προξενήσῃ ὅλη αὐτὴ τὴν ἀναστάτωση. Φύλαξε τὶς συγκινήσεις σου γι' ἀργότερα, ὅταν θὰ ἰδῇς πὼς βραβεύθηκες σὲ κανένα διαγωνισμό. Κι' ἐν ἄλλῳ θὰ σοῦ παρατηρήσω: τὰ κομμάτια γιὰ τὴ Σελίδα πρέπει νὰ μοῦ τὰ γράφῃς, ὄχι μαζὶ μὲ τὸ γράμμα, ἀλλὰ σὲ ἄλλο χαρτί, τὸ καθένα χωριστά. Ὅσο γι' αὐτὰ ποὺ μοῦ γ. ἀφεις γιὰ τὴ γλῶσσα, σὲ συγχαίρω μὲ τὴν καρδιά μου.

Ἡ *Ρουμπίνα Σάδη*, σχολιάζοντας τὴν Ἐπιστολὴ τοῦ κ. Φαίδωνος «Ἕνας πατέρας», μοῦ γράφει α' τὰ τὰ ὡραῖα: « . . . Μοῦ ἀνέβηκαν στὰ μάτια μου δάκρυα . . . . Εὐτυχισμένος αὐτὸς ποὺ δὲν ἔννοιωσε στὴ ζωή του ποτὲ τὴ λύπη τοῦ θανάτου! Ἀλήθεια, τί δυνατὸ ποὺ εἶναι αὐτὸ τὸ αἴσθημα! Κάνει τὸν ἄνθρωπο καὶ παραλύει. Ἀλλὰ ἀργὰ ἢ γρήγορα, ἕνα ἄλλο αἴσθημα κυριεύει τὴν καρδιά του, κι' αὐτὸ εἶναι ἡ χαρὰ τῆς ζωῆς. Κι' ὁ πιὸ δυστυχισμένος ἄνθρωπος, θὰ ἔλθῃ στιγμὴ ποὺ θὰ ξεχάσῃ τὴ λύπη του, θὰ γελάσῃ . . . Ἀλλοίμονο 'ς αὐτὸν ποὺ πάει! Ἐκτὸς πιὰ ἂν ὁ ἄλλος κόσμο: εἶναι τόσο εὐτυχισμένος,—τότε ἀλλάζει».

Ὁ *Φιλέρημος* μοῦ γράφει, ὅτι ἡ Διάπλασις τοῦ ἀρέσει περισσότερο κι' ὅτι αἰσθάνεται τὸν ἑαυτό του «πιὸ τέλειο συνδρομητή», ὄχι μόνο ἀφ' ὅτου πῆρε αὐτὸς ψευδώνυμο, ἀλλὰ καὶ ἀφ' ὅτου τὸ περιοδικό μας διεδόθη καὶ στὸν τόπο του κι' ἄρχισε νὰ βλέπῃ σ' αὐτὸ καὶ ψευδώνυμα γνωστῶν του. Καὶ θέλει νὰ τοῦ ἐξηγήσω τὸ φαινόμενο. Μὰ μοῦ φαίνεται ὅτι ἐξηγεῖται εὐκολώτατα. Ἴσια νὰ εἶναι κανεὶς μονάχος του κι' ἴσια νὰ ἔχῃ συντρόφους; Καὶ πάλι ἀπὸ συντρόφους ξένους, ἀγνώστους, δὲν εἶναι πάντα πιὸ ἐνδιαφέροντες οἱ γνωστοί, οἱ πατριῶτες; Καὶ γι' αὐτὸ ἀκόμη πρέπει νὰ συντελῇ καθένας στὴ διάδοση τοῦ περιοδικοῦ μας, στὸν τόπο του, ὅπως δὰ ὁ *Φιλέρημος*. Αὐξάνει τὴν εὐχαρίστηση ποὺ ἔχει ὡς συνδρομητής.

Ἔχω ὑπ' ὄψει μου, *Ἀεροπλανόπουλο*, καὶ τὰ δυὸ ὡραῖα γράμματά σου. Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα. Γιὰ γρίππη μὴ μοῦ λὲς γιατὶ καὶ μεῖς ἐ ῶ ἀρκετὰ μᾶς βασάνισε καὶ μᾶς βασανίζει. Χαίρω ποὺ ἔγεινες καλὰ καὶ περαστικὰ στὸ μπαμπᾶ.

Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα, *Κοτύβριον*. Πραγματικῶς, στὴν πόλη σας ἔχω λίγους συνδρομητάς, ὅπως καὶ ς ὅλα σχεδὸν τὰ νέα μας μέρη, ποὺ ὁ πόλεμος μοῦ τὰ εἶχε τόσα χρόνια ἀποκλεισμένα. Μὴ παύσῃς λοιπὸν νὰ φροντίζῃς γιὰ τὴ διάδοσή μου. Στὴ πόλη σας μπορεῖ καὶ πρέπει νὰ ἔχω πάρα πολλοὺς συνδρομητάς.

Ὁ *Ἀνθρωπόμορφος Γορύλλας* μοῦ διηγεῖται ὅτι προχθές, στὸ σχολεῖο του, ὁ καθηγητὴς ἔλαβε ἀφορμὴ νὰ τοὺς πῇ ὅτι «δυὸ ἀρνήσεις κάνουν μίαν κατάφασιν». Ἀλλὰ δὲν ἐπρόφθασε νὰ τὸ πῇ, καὶ τριάντα στόματα ἄρχισαν νὰ φωνάζουν: «Μάλιστα! τὸ λέει σήμερ κι' ἡ Διάπλασις! τὸ λέει κι' ἡ Διάπλασις!» Ἀπὸ τὸν θόρυβον, τὸ μάθημα διεκόπη καὶ μὲ κόπον ὁ καθηγητὴς ἐπανέφερε τὴν ἡσυχίαν. Κατὰ τὸν *Ἀνθρ. Γορύλλαν* ποὺ μοῦ τὸ διηγεῖται μὲ χαρά, τὸ ἐπεισόδιον αὐτὸ μαρτυρεῖ τὴν δημοτικότητά μου. Ναί, ἀλλὰ μαρτυρεῖ λιγάκι καὶ τὴν ἐλαφρότητα τῶν παιδιῶν. Ἦταν ἀνάγκη νὰ γίνῃ στὸ μάθημα τόσος θόρυβος διὰ τὸ τίποτε;

Καὶ ὅμως, *Καπνέ*, ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸ ἔργο του εἶναι ἀλληλένδετα. Ἄνθρωπος μὲ ἄσχημη ζωή, πῶς εἶναι δυνατὸ νάχῃ ὡραῖο ἔργο; Ἂν ὑπάρχουν ἐξαιρέσεις, θὰ εἶναι πολὺ λίγες ἢ θἀποτελοῦν κι' αὐτὲς φαινόμενο ἀπατηλό. Γιατὶ κάποτε περνᾷ γιὰ ὡραῖο ἕνα ἔργο ποὺ δὲν εἶναι, ἐπίσης καὶ μιὰ ζωή. Ὅσο γιὰ τὸν ποιητὴ ποὺ μοῦ λές, δὲν ξέρω τὴ ζωή του, ξέρω ὅμως τὸ ἔργο του. Κι' ἐπειδὴ εἶναι ἀληθινὰ ὡραῖο, συμπεραίνω καὶ πὼς στὴ ζωή του θὰ ἔκαμε μόνο τὸ σωστό. Ἀδιάφορο ἂν παρεξηγήθη.

Ἀκοῦστε πόσο μ' ἀγαπᾷ ὁ *Ἀνοιχτόκαρδος*. «Ἴσως νὰ νόμισες,—μοῦ γράφει,—πὼς σὲ ξέχασα, ἐπειδὴ μεγάλωσα καὶ πῆγα στρατιώτης. Ὤ, ὄχι, ἀγαπητή μου! Ἴσα-ἴσα ποὺ στὸ στρατιωτικό μου βίο εἶχα περισσότερο τὴν ἀνάγκη σου καὶ σὲ διάβαζα μὲ πιὸ μεγάλο ἐνδιαφέρο. Καὶ τώρα ποὺ ἦλθα πάλι στὸν πολιτικό μου βίο, μοῦ εἶσαι ἀπαραίτητη καὶ δὲν θὰ σ' ἀφήσω ποτέ. Κι' ὅταν τὰ μαλλιά μου θἄχουν σκεπασθῆ μὲ χιόνια, ἐγὼ θὰ σὲ διαβάζω ἀκόμα».

Πολὺ μὲ συγκίνησε τὸ γράμμα σου, *Ματωμένο Χρυσάνθεμο*. Καὶ μέχρι δακρύων τὸ ἐπεισόδιο ἐκεῖνο μὲ τοὺς φαντάρους, ὅλους πρώην Διαπλασόπουλα, στὸ στρατιωτικὸ τρὰμ. Σ' εὐχαριστῶ ποὺ μοῦ γράφεις τόσο ὡραῖα πράγματα, εἶμαι πολὺ εὐτυχὴς γιὰ τὴν ἀγάπη σας κι' ἐπιθυμῶ νὰ μοῦ γράφῃς συχνά.

«Τελευταῖα,—μοῦ γράφει ὁ *Τζίτζικας*,—ἐντείνα τὶς προσπάθειές μου γιὰ τὸ ξεσπάθωμα. Ξέρεις, μ' ἔπιασε τὸ φιλότιμο. Ἐγὼ Ἕλλην καὶ νὰ μὴν ξεσπαθώσω, ἀφοῦ εἶναι γνωστόν, ὅτι ὁ *Ἕλλην ξεσπαθώνει, ξεσπαθώνει!*» Ἔτσι μοῦ ἔγραψε δυὸ συνδρομητάς, γιὰ τοὺς ὁποίους τὸν εὐχαριστῶ πολύ, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸ σύνθημα ποὺ δίνει σήμερα στοὺς φίλους μου: «Ὁ Ἕλλην ξεσπαθώνει!» Τἀκοῦτε;

Ἡ *Βεατρίκη*, ποὺ βάλθηκε νὰ γνωρίσῃ ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα τῆς Θεσσαλονίκης, ἐγνώρισε προχθὲς καὶ τὴν *Ἑπτάλοφη*. Μὲ πόση χαρὰ μοῦ τὸ γράφει! Κι' ἡ γνωριμιὰ ἔγεινε στὸ ἴδιο μικρὸ βιβλιοπωλεῖο, ὅπου, φαίνεται, συχνάζουν πολλοὶ συνδρομηταί μου. Γιατὶ καθὼς μοῦ γράφει ἡ *Βεατρίκη*, εἶναι τοῦ κ. Νικόλα Βοεβόδα, ποὺ μὲ ξέρει καλὰ καὶ μ' ἀγαπᾷ, καὶ γι' αὐτὸ τὸν ἀγαποῦν καὶ τὰ Διαπλασόπουλα καὶ τἀγαπᾷ κι' ἐκεῖνος.

Χαίρω, *Μυρτιά*, ποὺ σ' ἔκαμα νὰ γράφῃς μ' εὐκολία, ἐνῷ ἄλλοτε ἡ μαμμά σου σοῦ ἔλεγε νὰ γράψῃς τῆς θείας σου καὶ σοῦ φαινότανε βουνό! Μὰ δὲν τὸ ξέρεις πὼς κι' αὐτὸ εἶν' ἕνας ἀπὸ τοὺς χιλίους σκοποὺς τῆς Ἀλληλογραφίας μου; Ἐμπρὸς λοιπόν, γράφε μου συχνὰ γιὰ νὰ συνειθίσῃς ἀκόμα περισσότερο. Ὁ κ. Φ. σ' εὐχαριστεῖ γιὰ τὰ τόσο τρυφερὰ παρηγορητικά.

Νεροπαλὴ Γιαννιωτοπούλα καὶ *Παρβάτη*, τὸ κοινὸ σας γράμμα μ' εὐχαρίστησε πολύ. Νὰ μοῦ γράφετε συχνά. Προτιμῶ ὅμως καθεμιὰ χωριστά.

Ὡραίας Ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα καὶ οἱ ἑξῆς: *Ρόδον τῆς Χίου*, *Ἄνθος Δάφνης*, *Ἕλλην Στρατιώτης*, *Ἀρχιατσίγγανος*, *Ἀνεμώνη*, *Τρελλὴ Χωριατοπούλα*, *Καλαματιανὸ Λουλοῦδι*, *Ἀεικίνητον* καὶ *Μαϊμουδίτσα*. — Ἐξετέλεσα τὰς παραγγελίας των καὶ τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους γιὰ τὰ καλὰ των λόγια, ξεσπαθώματα κτλ.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα ἔλαβα τὰ ἑξῆς: «*Ἡ Εἰκόνα τῆς Γιαγιᾶς μου*». —«*Τὸ φρενιασμένο ἄλογο*» κτλ. — «*Ὁ ἰατρὸς καὶ ὁ ζωγράφος*». —«*Καισαριανή*». — «*Ὁ Τρελλός*». — «*Τὸ ὄνειρον*». — «*Σκέψεις καὶ γνῶμαι*». «*Ἀποκρηές*» κτλ. — «*Θέρισμα*» κ.τ.λ. — «*Σκηνὴ νυχτερινή*». — «*Ἧττα - Νίκη*». — «*Ἡρθες*», — «*Ἄνοιξη*» κτλ.— «*Χωρὶς τίτλο*».— «*Χρυσάνθεμα*». — «*Περιγραφὴ τῆς Φύσεως*».—«*Στὴ Φύση*» κτλ.—«*Μία καλὴ καρδιά*», — «*Ἀπὸ τὰ Πρωτοβρόχια*.» — «*Οἱ δυὸ ἀπόψεις*» κτλ.— «*Τὰ γεράματα τοῦ Ναύτη*». — «*Ἡ Ἀποκρηές μου*»,—«*Γιὰ τὴ Σ.Σ.Σ.*» —«*Περὶ λύχνων ἀφάς*». — «*Μαθητικά*». — «*Συμφέρον*». — «*Σαφνικὸς χορός*», —«*Τὰ καλὰ τῆς βροχῆς*».— «*Τὸ φῶς τοῦ ὀνείρου*» κτλ. — *Ἀπὸ τὰ Φαδρά*. — *Παιδ. Πνεύματα*.

Κριτικὴ τῆς προηγουμένης Σελίδος: «*Ὁ Βοσκός*». *Τὸ ἰδιαίτερό του εἶναι ὅτι δὲν ἔχει ὁμοιοκαταληξίες. — Αὐτοὶ οἱ ἐλεύθεροι στίχοι ἔχουν μεγάλες ἀξιώσεις: πρέπει νὰ εἶναι θαυμάσιοι! Τοῦ* ***Νύση Ἄνου*** *δὲν εἶναι βέβαια τέτοιοι, ἀλλὰ πῆρε καλὸ θέμα καὶ τὸ ἀνέπτυξε καλά.— «Χωρισμός». Πολὺ λεπτὸ καὶ τρυφερό. Μὲ ἀληθινὸ αἴσθημα. Καὶ πολὺ καλογραμμένο. — «Ὀμορφιά». Ὡραῖο. Ἡ στιχουργία μόνο παρουσιάζει ἀνωμαλίες. Ἐπίτηδες ἄρά γε περισσεύουν συλλαβές; — «Τὸ Τσοπανόπουλο». Δοκιμὴ ἀρχαρίου ποὺ ὑπόσχεται. Διορθωμένο λιγάκι, δημοσιεύθηκε γιὰ ἐνθάρρυνση.— «Μιὰ νύχτα στὸ στρατόπεδο». Αὐτὸ μπῆκε γι' ἀγάπη τῶν* ***Προσκόπων***. *Ἀλλὰ τὸ ἐβοήθησε καὶ τὸ ὡραῖο γράψιμο τοῦ* ***Ἄθω***. *—«Ὁ Σκύλος». Πολὺ καλό. Ἔχει μόνο κάποιες ὑπερβολὲς αἰσθηματικότητος.—«Αὐγή». Ἀρκετὰ καλοὶ στίχοι. Μόνο τὸ πρῶτο τετράστιχο διορθώθηκε λιγάκι. — «Στὴ φωτιὰ τοῦ Τζακιοῦ». Ὁ* ***Πάλμυς*** *αἰσθάνεται σὰν ποιητής, μὰ δὲν ξέρει ἀκόμα νὰ διατυπώσῃ. Τὸ θέμα του εἶναι ἀνώτερο ἀπὸ τὸ γράψιμό του. Τἆλλα μεταφράσεις ἢ διασκευές.*

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

(Οὐδὲν ψευδώνυμον ἐγκρίνεται ἢ ἀνανεοῦται, ἂν δὲν συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ δικαιώματος, δρ. 2. Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν μέχρι τῆς 30 Νοεμβρίου 1921. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α ἀνήκουν εἰς ἀγόρια, καὶ ὅσα ἀπὸ Κ εἰς κορίτσια).

Νέα Ψευδώνυμα: *Παφιακὸς Ζέφυρος*, ἀ. (ΕΙ). *Πειρακτήριον τῆς Λέσβου*, ἀ. (ΙΚ). *Νέος Πάλλης*, ἀ (ΕΡ). *Ἰράνια Βάρνα*, κ. (ΧΠ) *Ματωμένο Χρυσάνθεμο*, ἀ. (ΒΧ). *Γλυκειὰ Δύση*, ἀ. (ΜΕ). *Καταρράκτης τοῦ Νιαγάρα*, ἀ. (ΓΜ). *Ζιζάνιον Ἡλιουπόλεως*, ἀ. (ΑΜ). *Ποπάλλιος Βολέρων*, ἀ. (ΚΚ). *Σπινθὴρ τῆς Ἐλευθερίας*, ἀ. (ΝΚ). *Ἀνδρειωμένο Παλληκάρι*, ἀ. (ΚΘ). *Τσοπανόπουλο τοῦ 21*, ἀ. (ΓΧ). *Μαρμαρωμένος Βασιλιᾶς*, ἀ. (ΝΔ). *Σατανᾶς*, ἀ. (ΜΠ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: *Τσιγγάνα Ψαροπούλα*, κ. *Ἀεροναυτόπουλο*, ἀ.

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

Διὰ 1 ἕως 3 τὸ πολὺ προτάσεις λεπ. 50
Διὰ τὰς περιπλέον λεπτὰ 10 ἡ λέξις.

Μ. Μ. ἐπιθυμοῦν νἀνταλλάξουν: τὸ *Πειραϊκὸ Διαβολάκι* μὲ *Πίστιν-Πατρίδα*, *Καστανὴν Πριγκηπ*, *Κα-*

πνόν, Μυστηρ. Ὑπνωτίστρ. Σανθὴν Μουσμέ, Ἀνατολήν. — ὁ Κόκκινος Διάβολος μὲ Βασιλ. τ. Γέλωτ., Παπαγάλον, Ἀήτεμο Εὐζωνάκι, — ὁ Ἀνοικτόκαρδος μὲ Σανθὴν Ἑλληνοπ., Τριαντάφ. τ. Ἀπρίλη, Ὠχρὸν Ὀνειροπόλ., Κατεργάσην, Κατεργαρούλαν, Μανιατοπούλαν, Τσοπανάκον, Ἀνεμώνην, Χαρομ κι, Παπαγάλον.—ὁ Καπνὸς μὲ Κύκνον Ἄνθρωπον, Ἀγριοκάτσικο.—ἡ Ἀνατέλλουσα Δόξα μὲ Ἀφελῆ Γυμ. ασώπ., Μαγεμ. Τσοπανόπουλο, Βασιλ. τ. Γέλωτος.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: *Πόθον τῆς Ρόδου* (ευχαριστῶ γιὰ τὶς καλὲς διαθέσεις· προσπάθει καὶ θὰ ἐπιτύχῃς· βιβλία γιὰ Προσκόπους δὲν ξέρω ποῦ πωλοῦνται·) *Ἀνδρειωμένο Παλληκάρι* (ευχαριστῶ πολὺ τὸ Συλλογό σας γιὰ τὸ ξ σπάθωμα· διάβασα καὶ τὸ καταστατικό· πολὺ ὡραῖα!) *Ἄνθρωπον* (δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ στείλῃς ἄλλο, παρὰ ἂν σοῦ ἔλθῃ καμμιὰ ἔμπνευση·) *Νεφέλην* («Ζακ. Μανιήλι» σοῦ ἔστειλα· πολὺ ὡραῖο τὸ γράμμα σου· κι' ὁ Ξ. εὐχαριστήθηκε πολὺ μ' ἐκεῖνο ποὺ τοῦ ἔγραψες τελευταῖα·) *Ποντίφηκα* (δὲν ἔλαβα συνδρ.) *Γρηγόριον Ε'.* (καλὴ ἡ ἰδέα σου· ἀλλὰ πρέπει νὰ γίνουν πρῶτα ἄλλα, σπουδαιότερα·) *Γιάννην Ἀγιάννην* (ἀφοῦ ἤσουν ἄρρωστος, δὲν πειράζει· γράφε μου τώρα·) *Δημ. Σ. Κόκ.* (ἔχει καλῶς· ὄχι, ὁ Κοβ. εἶναι ἄλλος φίλος μου·) *Πρίγκηπα Ἀλβέρτον* (ευχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα· συμμορφοῦμαι·) *Γοργὴν Ψαροπούλαν* (γιὰ τὴν ἐρώτησή σου· ἡ *Βεατρίκη* καὶ ὁ *Καπνός*·) *Διαβατάριο Πουλί* (ἔστειλα· ἔννοια σου καὶ στὸ ἑξῆς θὰ λαβαίνῃς τὸ φύλλο στὴν ἡμέρα του· οἱ ἀρρώστειες εἶχαν φέρει τὴν ἀνωμαλία·) *Δοξασμένο Κρητικόπουλο* (ευχαριστῶ γιὰ ὅσα γράφεις· ναί, θὰ γίνῃ Διαγωνισμὸς Πνευματικῶν Ἀσκήσεων καὶ γιὰ τὴν Β' Ἐξαμηνία·) *Σικυωνίαν Αὔραν* (ἔστειλα 21ον τόμον· ευχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια· ἔ, πῶς πῆγαν οἱ διαγωνισμοί;) *Νεῖλον* (ὁ κ. Φ. σ' ευχαριστεῖ πολὺ· ἀλλὰ ἡ ευχή ποὺ τοῦ ἀρέσει, εἶναι· «νὰ χαίρεσαι τὸνομά σου»· γιὰ Συμήσου, ἀπάνω 'ς αὐτὰ σᾶς ἔγραψε τότε·) *Νεκ. Ι. Σαλτ.* (ἔννοια σου, γι' αὐτὸ μὴν ἀμφιβάλῃς· ὅπως δὲν ἀμφιβάλλω κι' ἐγὼ γιὰ τὴν ἀγάπη σου, ποὺ θὰ σὲ κάμῃ ἕνα καλὸ μου συνδρομητὴ καὶ φίλο·) *Ἑλληνα Στρατιώτην* (ἔχει καλῶς· ἀλλὰ πρέπει νὰ μοῦ τὸ γράφουν κι' ἐκεῖνοι· ὅτι τὸ ξεσπάθωμα εἶναι γιὰ τὸ Σύλλογό σας·) *Γιάννην Ἀηδόνη* (ἁπλούστατα, γιατὶ δὲν ἐκληρώνοντο· τελευταῖα ὅμως πάλι κάτι σοῦ ἐκληρώθη—πολὺ πρὶν λάβῃ τὸ γράμμα σου, —ποὺ θὰ τὸ εἶδες ἢ θὰ τὸ ἰδῇς·) *Σβόντζον* (ὄχι, ὄχι, οἱ ἀρρώστειες μόνο ἄφησαν πίσω καὶ τὴν Ἀλληλογραφία μου καὶ τοὺς Διαγωνισμοὺς καὶ ὅλα· ἐχετε ὑπομονή· πὲς τοῦ *Φρόντου* παραστικὰ καὶ στὶς ἐρωτήσεις του ναί·) *Τριαντάφυλλο τ' Ἀπρίλη* (διάβασε τὴν Ὀδηγό, νὰ ἰδῇς πῶς πρέπει νὰ στέλλωνται αἱ λύσεις·) *Πίστις-Πατρὶς* (πολὺ ὡραῖο τὸ γράμμα σου γιὰ τὸν ἀποθανόντα καθηγητὴν Κ. Μπότση· δὲν πειράζει ποὺ ἡ Ἄσκησις ἐκείνη ἐδημοσιεύθη μὲ τὸ ὄνομά σου·) *Κρυσταλλένιαν* (ὄχι δά! μοῦ φαίνεται ὅτι κάποιο σοῦ ἐδημοσιεύθη· ὁπωσδήποτε, αἴτιος εἶναι ὁ κλῆρος, γιατὶ τὰ κομμάτια σου εἶναι δημοσιευσιμα·) *Ἑλληνα Νικητὴν* (ευχαριστῶ, ἐστάλησαν·) *Λέαντρον Στερνὸν* (ἔστειλα ἀπὸ 19ον·) *Ἐράτωνα* (διεβιβάσθη·) *Ἥβην* (τὸ λάθος ἐδιορθώθη·) *Φριδολίνην* (ἄ, μπά! δὲν εἶναι ὑπαχρεωμένη νὰ ξέρῃς ὅλα τὰ φιλολογικὰ ψευδώνυμα!) *Σὲρ Ραβεγγάρ* (ευχαριστῶ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα·) *Ἰωνικὸν* *Ἀστέρα* (τὸ λάθος ἐδιορθώθη·) *Καπετὰν Λαπάντὰν* (ευχαριστῶ διὰ τὴν πληροφορίαν· Ἀσκήσεις ὅμως τί μοῦ στέλλεις;) *Διαπλασόπουλο, Σαρδανάπαλον, Κῦμα τοῦ Αἰγαίου, Κορφιατόπουλο* κτλ. κτλ.

Μαντεῖον τῶν Δελφῶν, Ἀπέραντην Γαλήνην (ἔλαβα, ευχαριστῶ).

Βασιλέα τῶν Ἀστέρων, Μαχάωνα, Ἀλκμήνην (ἔστειλα).

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 22ην *Φεβρουαρίου*, θὰ παντήσω εἰς τὸ προσεχές.

Ἐξεδόθη:

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΚΩΜΩΔΙΑ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΕΙΟΥ

ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΡΑΧ. 2.

(Καὶ ταχυδρομικῶς δρ. 2,25)

ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς Α' Περιόδου (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς ***δεκτά***: 5ος, 7ος, 12ος, 14ος, 18ος, 19ος, 20ός, καὶ 21ος. Ἕκαστος τόμος ***δραχ. 5***, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος ***δραχ. 5,30*** διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ ***δρ. 5,60*** διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς Β' Περιόδου (1894—1920) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 27 ἐν ὅλῳ.—Ἕκαστος τόμος ἄραφος ***δρ. 16*** καὶ ρσμμένος ***δρ. 18***. Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν λεπτὰ ***50*** ὁ ἄραφος καὶ δρ. ***1,50*** ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. ***1,50*** εἴτε ἄραφος εἴτε ραμμένος

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,, ΒΙΒΛΙΑ ΤΕΡΠΝΑ ΚΑΙ ΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Ὁ Ἄγγελος τῆς Ἀβύσσης (μὲ 60 εἰκόνες) δρ. 8 καὶ ταχυδρομ. δρ. 9.

Τὸ Θῦμα τοῦ Φθόνου (μὲ 20 εἰκόνες) δρ. 6 καὶ ταχυδρ. 6,50.

Ἡ Μούσα τῶν Παίδων (ποιήματα) δραχ. 3 καὶ ταχυδρ. 3,30.

Παιδικὸν Πνεῦμα (3 τομίδια) ἕκαστον δρ. 0,50 καὶ ταχυδρ. 0,55

Πρόας ὁ Νικίου (μὲ 24 εἰκόνες) δρ. 6 καὶ ταχυδρ. δρ. 6,50.

Ὁ Πυρειοπώλης (μὲ 24 εἰκόνες) δρ. 6 καὶ ταχυδρ. δρ. 6,50.

Ὑπὲρ Πατρίδος (μὲ 24 εἰκόνες) δρ. 6 καὶ ταχυδρομ. δρ. 6,50.

Τὸ πρώτιστον καθῆκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἔγκαιρος ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Συνέχεια τοῦ 193ου Διαγωνισμοῦ λύσεων Δεκεμβρίου—Φεβρουαρίου. Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι τῆς 27ης Ἀπριλίου, ἀλλὰ καὶ πέραν τῆς προθεσμίας ταύτης ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχουν ἀκόμη δημοσιευθῆ ὅπως καὶ τῶν προηγουμένων φυλλάδιων].

188. Δεξίγριφος Λογοπαικτικὸς

Ἐκτύπησα τὸ λᾶ
Μονάχα μία φορά,
Κι' ἀκούσθηκε μιὰ πόλη
Ποὺ τὴν γνωρίζουν ὅλοι.

Ἐστάλη ὑπὸ τ. Ἀνθεσμ. Ἀνοιξ ὡς

189. Συλλαβόγριφος

Δυνητικὸ μὲ ἀγρίμι
Ὁ λύτης ἂν ἑνώσῃ,
Εὐωδιαστὸ κι' ὡραῖο
Κάτι θὰ φανερώσῃ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ταπεινομ. Μενεξὲ

190. Μεταγραμματισμὸς

Ἀρχαῖος τοῦ Ἄργους βασιλιᾶς,
Ὅταν ἀλλάξῃ τὸ λαιμό,
Θὰ γίνῃ πρόσωπο, γιὰ μᾶς,
Συνδρομητὰς κι' ἀγαραστάς,
Πολὺ-πολὺ ἀγαπητό.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ὀλυμπιονίκου

191. Ἀναγραμματισμὸς μετὰ Μεταγραμματισμοῦ.

Ἀπ' τὰ ἑπτὰ μυστήρια,
Κάποιο τἀνακατώνω
Καὶ σὲ μαγεῖες μπλέκουμαι...
Ἀλλὰ γιὰ νὰ γλυτώνω,
Τοῦ ἀλλάζω τὸ κεφάλι του
Καὶ στὴ στιγμὴ...παγώνω!

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Φαληρικῆς Αὔρας

192. Δυκτιωτὸν

* * * * * * * = Κράτος Βαλκανικ.
* * * *
* * * * * * * = Πόλις Ἰταλικὴ
* * * *
* * * * * * * = Χημ. Στοιχεῖον
* * * *
* * * * * * * = Ρῆμα.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Τσαχκινάκι τ. Κοζάνης

193-197. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

μῖσος, τίς, Σύρος, λῆξις, θῦμα.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Στεφάνου τ. Δόξης

198. Ἀριθμητικὸν Παίγνιον

Μεταξὺ τῶν ἀριθμῶν, τῶν ὁποίων ἡ θέσις δὲν θὰ μεταβληθῇ, νὰ παρεντεθοῦν τὰ σημεῖα οὕτως, ὥστε τὸ ἐξαγόμενον τῶν πράξεων ποὺ θὰ σημειωθοῦν, νὰ εἶναι μηδέν: 3, 10, 7, 14, 9, 5, 11. + + = − × : = 0

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Τραγούδι τ. Ἑνώσεως

199. Ποικίλη Ἀκροστιχίς

Τὸ πρῶτον γράμμα τῆς πρώτης τῶν κάτωθι ζητημάτων λέξεων, τὸ δεύτερον τῆς δευτέρας, τὸ τρίτον τῆς τρίτης καὶ οὕτω καθεξῆς, ἀποτελοῦν νῆσον τῆς Ἑλλάδος.

1, Πέρσης βασιλεύς, 2, Ἀρχαῖος θεός. 3, Ἀρχαῖος ποιητής. 4, Ἑλληνικὴ λουτρόπολις. 5, Θάλασσα τῆς Εὐρώπης.

Ἐστάλη ὑπὸ τ. Ἐνδόξου Κυανολεύκου

200. Φωνηεντόλιπον

Στρβς - στρθν - δγσ - κ - πσν - σ - λήκ

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κύματος τ. Αἰγαίου

201. Γρῖφος

Ἠχὼ Σκα
λόπα 1
1 1 ζῆν μαθ
ρικ
1 1
1

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Θρύλου

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

202. Inscription

U A J T S
N M D R E
B A U E N
I J S P T
E N F A I

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἴζο τὲ Ὄρο

203. Sans consonnes

eee - ieu

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ταλλάβ

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλλου ...

708. Μικάδος (μεῖ, κάδος.) — 709. Σάρα (σά, Ρᾶ) — 710. Σάμος-Γάμ — 711. Τὸ καρπούζι.

712 N
ΠΑΝ
ΟΙΝΟΣ
ΟΡΑΤΙΟΣ
ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ

713. Σταφ (ΚωΣΤΑ, Φ Λιππεύ.)—714 Τρίαινα (τρία—α=τρί+ἕνα=τριενα.)—715. ΘΑΛΑΣΣΑ (ΘωμᾶΣ, ΠΑρος, ΒέΛγεον, ΚαΛΔμαι, ΤάραΣ, ΚρόνοΣ, ΔημητρΑ.) — 716. Πέρας ἐπιτέλει· μὴ ἀποδειλιῶν, — 717. *Φεῦγε τὰ περιττὰ ἔξοδα* (φεῦ -γετα περί τᾶ - ἐξ ὦ - δά.)

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΚΑ'—85]

Νύμφη τοῦ Δόσους, δέχομαι καὶ περιμένω γράμμα σου μέσον Διαπλάσεως.

Τριαντάφυλλο τ. Ἀπρ'λη

[ΚΑ'—86]

Ὠχρὰ Ὀνειροπόλος, δι' ευγενικά σας πρόταση σᾶς ευχαριστῶ.

Διαπλασόπουλο

[ΚΑ'—87]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΕΛΠΙΣ»

Ἱδρύθη ἐν Καίρῳ ὁ σύλλογος «ΕΛΠΙΣ» μὲ σκοπὸν τὴν διάδοσιν τῆς Διαπλάσεως. Γενομένων ἀρχαιρεσιῶν ἐξελέγησαν:

Πρόεδρος: ***Ἀνδρειωμένο Παλληκάρι***, Ἀντιπρόεδρος: ***Γλυκιὰ Δόσις***, Γραμματεύς: ***Ραδάμανθυς***, Ταμίας: ***Τσοπανόπουλο τοῦ 21***, Σύμβουλοι: ***Μελαγχολικὸς Ξενιτεμένος, Ὀράτιος Κόκλης, Καταράκιης τοῦ Νιαγάρα.***

ΨΗΦΙΣΑΤΕ ΟΛΟΙ ΤΑ ΨΕΥΔΩΝΥΜΑ ΜΑΣ

[ΚΑ'— 88]

Κυανόλευκος. — Ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ διαγωνισμοῦ, ὁ κ. Κ. Κωνσταντινίδης ἔλαβεν ὡς βραβεῖον μίαν φωτογραφικὴν μηχανήν.

Κ. Πολίτης, Κυανοῦς Βόσπορος

[ΚΑ'— 89]

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ «ΑΝΘΩΝΑΣ»

Ἀποτελέσματα Α' Διαγωνισμοῦ:

Βραβεῖα: ***Ι.Κ.Κ.***—Ἀος Ἔπαινος: ***Μανώλης Καστρίτης, Δροσοσταλίδα.***—Βος ***Πύρρος Φύγας, Γαλάξιος Οὐρανός.***

Ζητοῦμε διευθύνσεις ὅλων, ποὺ ἔστειλαν ἔργα. Θὰ τοὺς σταλῇ ξεχωριστὴ κρίση.

Τύποις ΑΔΕΛΦΩΝ ΜΠΛΑΖΟΥΔΑΚΗ—ΧΑΤΖΗΘΕΟΔΩΡΟΥ—Εὐριπίδου 3—Τηλέφ. 11-99.—Ἀριθ.ἐντύπ. 6074